

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗАР

Улирал тутам

Дугаар №2

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Улаанбаатар хот
2012 он

Редактор: Ш.Энхбат, Анагаахын шинжлэх ухааны доктор

Хянасан: С.Ариунтуяа, НЭМ-ийн магистр

Эмхтгэсэн: Х.Нарантуяа, Удирдахуйн ухааны магистр
С.Даваажаргал /ЭМСХ-мэргэжилтэн/
Т. Энхжаргал /ЭМСХ-мэргэжилтэн/

Хэвлэлийн эх бэлтгэсэн: Д.Уранчимэг
Д.Алтанцэцэг

**Энэхүү эмхтгэлийн талаархи саналыг дараах хаягаар ирүүлнэ үү.
Засгийн Газрын Хэрэгжүүлэгч Агентлаг-Эрүүл Мэндийн Газар**

Шуудангийн хаяг: С.Зоригийн гудамж
Улаанбаатар -210648
Факс: 976-11-320633
Утас: 70111485, 325540
Э-шуудан: admin@doh.gov.mn
www.doh.gov.mn

Товчилсон нэр томъёоны тайлбар

АР	Архангай
БӨ	Баян-Өлгий
БХ	Баянхонгор
БУ	Булган
ГА	Говь-Алтай
ГС	Говьсүмбэр
ДА	Дархан-Уул
ДГ	Дорноговь
ДО	Дорнод
ДУ	Дундговь
ЗА	Завхан
ОР	Орхон
ӨВ	Өвөрхангай
ӨМ	Өмнөговь
СҮ	Сүхбаатар
СЭ	Сэлэнгэ
ТӨ	Төв
УВ	Увс
ХО	Ховд
ХӨ	Хөвсгөл
ХЭ	Хэнтий
АД	Аймгийн дүн
УБ	Улаанбаатар
УД	Улсын дүн
ЧД	Чингэлтэй дүүрэг
БГД	Баянгол дүүрэг
ХУД	Хан-Уул дүүрэг
СХД	Сонгинохайрхан дүүрэг
СБД	Сүхбаатар дүүрэг
БЗД	Баянзүрх дүүрэг
НАД	Налайх дүүрэг
БНД	Багануур дүүрэг

Өмнөх үг

Эрүүл мэндийн салбар 2012 оныг “ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАРЫН ЖИЛ” гэсэн уриатайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа билээ. Түүнчлэн “Мянганы хөгжлийн эрүүл мэндийн зорилтууд” болон “Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн стратеги”, “Эрүүл хүүхэд аян”, Халдварт бус өвчинтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх зэрэг олон стратеги нийгмийн эрүүл мэндийн хөтөлбөр төслүүдийн хүрээнд үйл ажиллагаагаа үр дүнтэй явуулж эхлээд байна.

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг- Эрүүл мэндийн газрын статистикийн хэлтсээс 2012 оны эхний хагас жилийн албан ёсны статистик мэдээ, мэдээлэлд тулгуурлан “Эрүүл мэндийн статистикийн улирлын мэдээлэл”-ийг эмхэтгэл хэлбэрээр хэвлүүлж та бүхэнд хүргүүлж байна.

Энэхүү эмхэтгэл нь хүн амын өвчлөл болон нас баралтын тэргүүлэх шалтгаануудыг бүс, аймаг, хүйс, насны бүлэг, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний шатлал болон нийслэлийн дүүргүүдээр харьцуулан улиралчилсан байдлаар гаргаж байна. Өвчлөлийн тоон болон харьцуулсан мэдээллийг нийслэл, аймгаар харуулсан нь өвчний хөдлөл зүйг улирлаар дүгнэх, хянах боломжийг бүрдүүлж байгаа бөгөөд бүх түвшний бодлого боловсруулагч, шийдвэр гаргагч, мэдээлэл хэрэглэгчид ашиглах боломжтой юм. Мөн 2-р улирлын мэдээлэлд лабораторийн үйл ажиллагааны үзүүлэлтийг аймаг, нийслэл, эмнэлэг, дүүргүүдээр гаргасан нь шинэлэг болж Та бүхний сонорт хүргэж байгаагаараа онцлог юм.

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар 100 000 амьд төрөлтөд ногдох эхийн эндэгдлийн түвшин 49.8, 1000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдэл 16.3, 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 19.7 байгаа нь өмнөх онуудын мөн үеийн түвшингээс буурсан үзүүлэлттэй байна.

Энэхүү эмхэтгэлийг хэвлүүлэн, мэдээлэл хэрэглэгчдийн хүртээл болгоход санхүүгийн дэмжлэг үзүүлсэн Глобаль сангийн ДОХ, Сүрьеэтэй тэмцэх төслийн хамт олонд талархал илэрхийлье. Эрүүл мэндийн бодлого боловсруулагчид, бүх түвшний шийдвэр гаргагчид эмч, эмнэлгийн ажилтан болон мэдээлэл хэрэглэгч нийт хүмүүст нотолгоонд тулгуурласан оновчтой шийдвэр гаргахад бидний энэхүү эмхэтгэл тус болно гэдэгт бүрэн итгэлтэй байна.

ДАРГА

Ш.ЭНХБАТ

ГАРЧИГ

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

БҮЛЭГ III. АМБУЛАТОРИ, СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

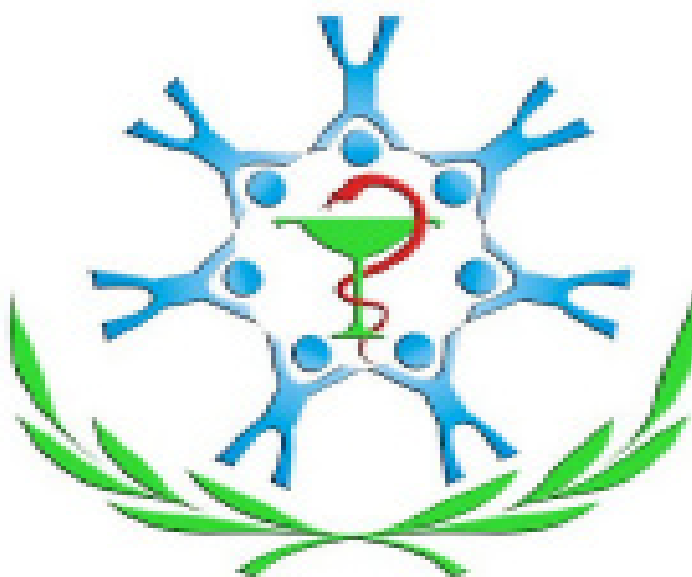
БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧИН

БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ VI. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

БҮЛЭГ VII. ЛАБОРАТОРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

БҮЛЭГ I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗОРИЛТУУД

2012 онд Монгол улсын эдийн засаг нийгмийн хөгжлийн 2012-2016 оны тэргүүлэх чиглэлийг баталсан билээ. Энэхүү хөгжлийн дунд хугацааны стратеги төлөвлөгөөнд Монгол хүнийг хөгжүүлэн ажиллаж амьдрах аюулгүй таатай орчныг бүрдүүлнэ хэмээн тэргүүлэх чиглэлдээ заасан байна. Стратегийн хүрээнд эрүүл мэндийг хамгаалах, хүн амаа өсгөх, амьдрах аюулгүй таатай орчныг бүрдүүлэх зорилтын хүрээнд дараах

- Эрүүл мэндийн салбарын хууль эрх зүйн орчны шинэчлэлийг гүнзгийрүүлж, төрийн зохицуулалттай эрүүл мэндийн тогтолцоог хөгжүүлнэ.
- Хүний эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тандах, судлах, хянах, эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.
- Хүн амд нотолгоонд тулгуурласан эрүүл мэндийн чанартай, үр дүнтэй тусламж үйлчилгээг тэгш, хүртээмжтэй үзүүлснээр хүн амын тогтвортой өсөлтийг дэмжин, насжилтыг уртасгана.
- Эрүүл мэндийн салбарын санхүүжилтийн тогтолцоог шинэчлэх, эрүүл мэндийн даатгалыг боловсронгуй болгож, иргэдийг жилд нэг удаа эмнэлгийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулна.
- Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийг тогтвортой хөгжүүлж, эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүй, хариуцлагыг дээшлүүлнэ.
- Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн аюулгүй байдал, хяналтыг сайжруулна.
- Мэдээллийн дэвшилтэт технологийг эрүүл мэндийн салбарт нэвтрүүлж, цахим эрүүл мэндийг хөгжүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн салбарт төр хувийн хэвшлийн түншлэлийг хөгжүүлнэ.
- Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний стандарт, удирдамж, шалгуур үзүүлэлтийг оновчтой болгох Монгол Улсын хүн амыг аюулгүй, чанарын баталгаатай эм, биобэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслээр жигд, хүртээмжтэй хангана.
- Хүн амын дунд эрүүл аж төрөх ёсыг хэвшүүлэх, улмаар зонхилон тохиолдох халдварт болон халдварт бус өвчлөлийг бууруулахад чиглэсэн нийгмийн эрүүл мэндийн мэдээлэл, сургалт сурталчилгааг чанаржуулна.
- Олон нийтийн оролцоо, салбар дундын хамтын ажиллагааг сайжруулах замаар

эрүүл мэндийг дэмжих орчинг бий болгоно.

- Сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний нэн шаардлагатай багцыг шинэчлэх, анхан шатны эмнэлгийн тусламж үзүүлэх байгууллагуудад хуваарилах төсвийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

- Эрүүл мэндийн салбарын санхүүгийн болон нөөцийн ашиглалтын үр дүнг сайжруулж, санхүүжилтийг тогтмол нэмэгдүүлнэ.

- Эхийн болон нялхасын эндэгдэл, халдварт өвчлөлийг бууруулах зорилгоор Улаанбаатар хотод төрөх эмнэлгийг шинээр, аймаг орон нутагт нийлбэр дүнгээрээ 410 ор бүхий 9 төрөх эмнэлэг, 10 халдвартын эмнэлгийг тус тус барьж байгуулна.

- Орон нутагт сумын 71 эмнэлэг, сум дундын 6 эмнэлэг, бүсийн оношлогооны 6 төвийг байгуулна.

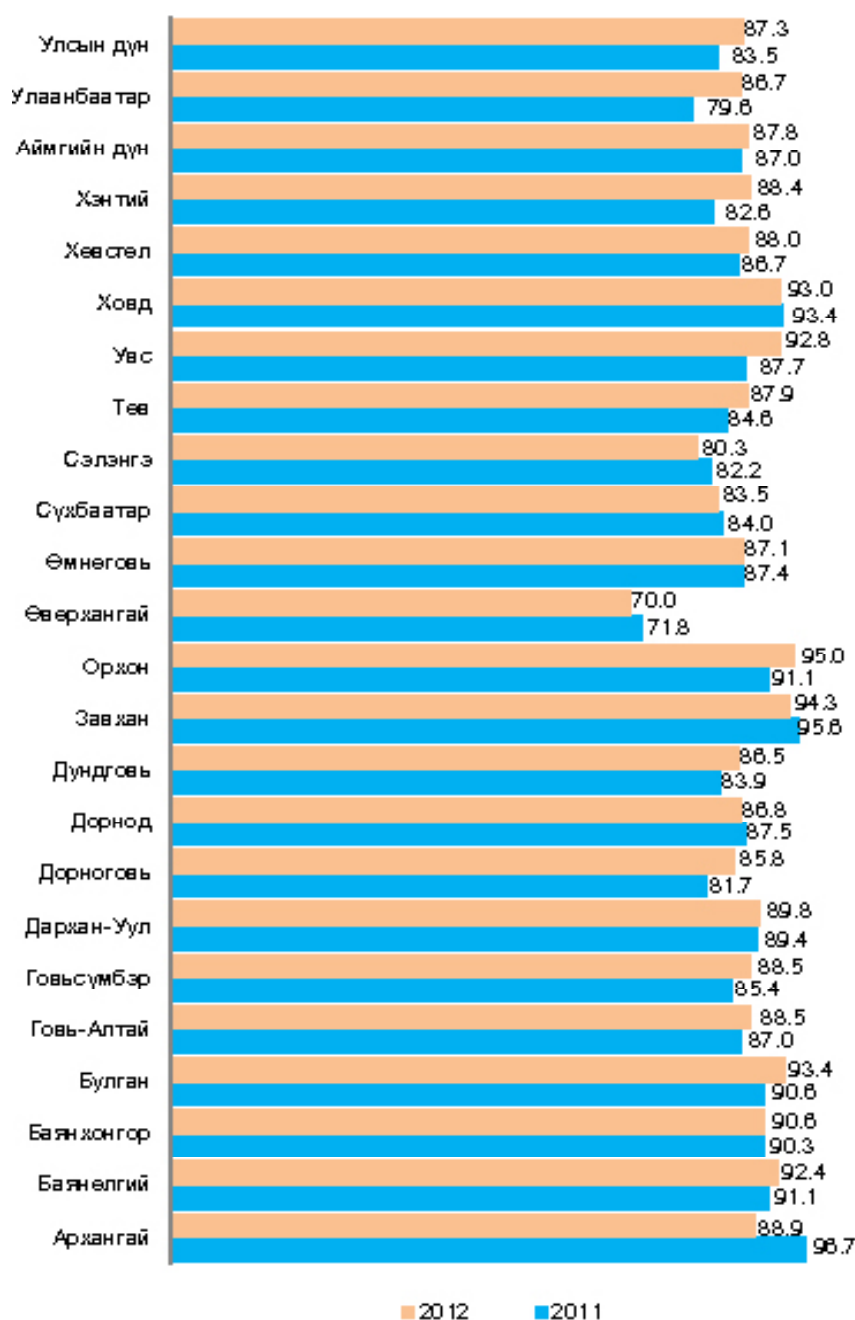
- Цахим эмнэлэг, зайн оношилгоог нэвтрүүлэх сургалт судалгаа, оношлогооны төв, халдварт өвчин судлалын үндэсний төвийн лаборатори, цус сэлбэлт судлалын үндэсний төв, эмгэг судлалын үндэсний төв, геронтологийн төв, түлэнхийн төвийг шинээр байгуулах, аймаг орон нутагт оношлогоо эмчилгээний төвүүдийг шинээр барьж ашиглалтад оруулна.

БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

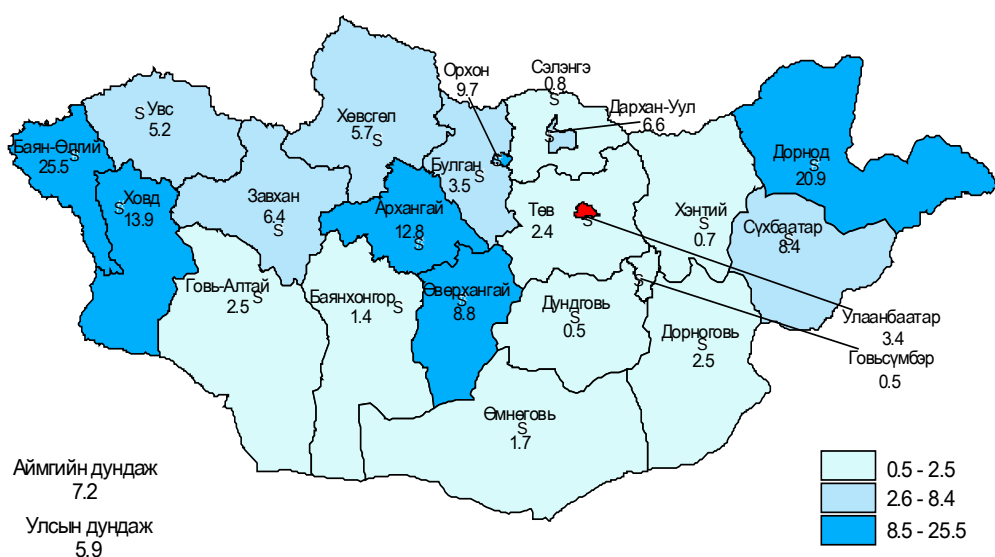
БҮЛЭГ II. ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД**Жирэмсний хяналт**

Төрөхийн өмнө жирэмсэн эхчүүдэд үзүүлж буй үйлчилгээ нь тэдний эрүүл мэнд төдийгүй нялхсын эрүүл мэндэд маш чухал нөлөө үзүүлдэг. Мөн үр хөврөлийн өсөлт, хөгжил, эхийн эрүүл мэнд хоорондоо маш нарийн хамааралтай байдаг тул жирэмсэн үед мэргэжлийн эмчийн хяналтад хамрагдаж зохих заавар, зөвлөмж, үйлчилгээг авах нь чухал юм. 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар жирэмсний хяналтанд шинээр 40690 жирэмсэн эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 87.3 хувь нь эхний 3 сартайд, 11.5 хувь нь 4-6 сартайд, 1.2 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтанд орсон байна. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь өнгөрсөн оны мөн үеэс 3.3 пунктээр

Зураг 1. Жирэмсний эрт хяналтын хувь, /2011-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Шинээр хяналтанд орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 97.2 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 5.3 хувь нь цус багадалттай байна.

Зураг 2. Цус багадалтай жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Хяналтанд байгаа жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 43538, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 42811, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 40772, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 37989 жирэмсэн эхчүүд хамрагдсан байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдварын шинжилгээнд хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээний 1.9 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээний 0.9 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээний 2.0 хувь нь эерэг үзүүлэлттэй гарсан байна.

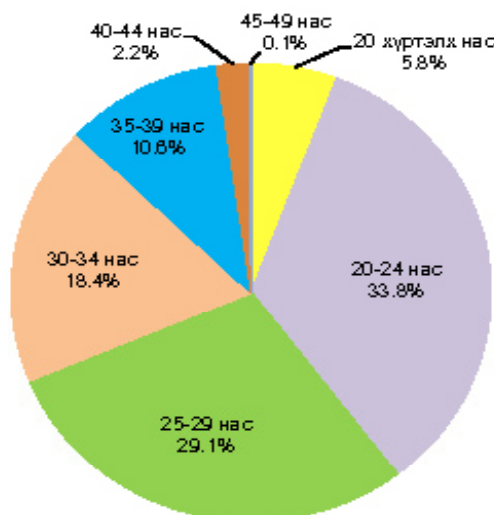
Хүснэгт 1. Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн шинжилгээнд хамрагдалт, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Аймгууд		Трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан	Үүнээс эерэг	Заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан	Үүнээс эерэг	Тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд хамрагдсан	Үүнээс эерэг
А	Б	1	2	3	4	5	6
1	Архангай	1088	25	991	7	1271	14
2	Баян-Өлгий	999	5	999	16	999	3
3	Баянхонгор	873	97	884	27	1022	12
4	Булган	884	62	875	3	885	13
5	Говь-Алтай	590	0	593	7	627	9
6	Говьсүмбэр	109	0	109	2	450	6
7	Дархан-Уул	981	17	907	9	1708	22
8	Дорноговь	1104	34	1104	7	829	21
9	Дорнод	652	30	532	15	880	25
10	Дундговь	359	5	350	3	361	4
11	Завхан	512	1	504	1	576	5
12	Орхон	1041	27	1041	1	1041	36
13	Өвөрхангай	1080	1	1084	5	1090	1
14	Өмнөговь	810	13	801	0	960	6
15	Сүхбаатар	657	49	657	7	719	4
16	Сэлэнгэ	1303	13	1281	24	1576	14
17	Төв	1040	16	1018	3	1186	17
18	Увс	536	10	544	2	1065	5
19	Ховд	1275	6	929	5	960	1
20	Хөвсгөл	1257	23	1259	27	1362	29
21	Хэнтий	650	5	624	4	855	11
22	Аймгийн дүн	17880	439	17166	175	20442	258
23	Улаанбаатар	25658	388	25645	241	20330	563
24	Улсын дүн	43538	827	42811	416	40772	821

Төрөлт, төрөх үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

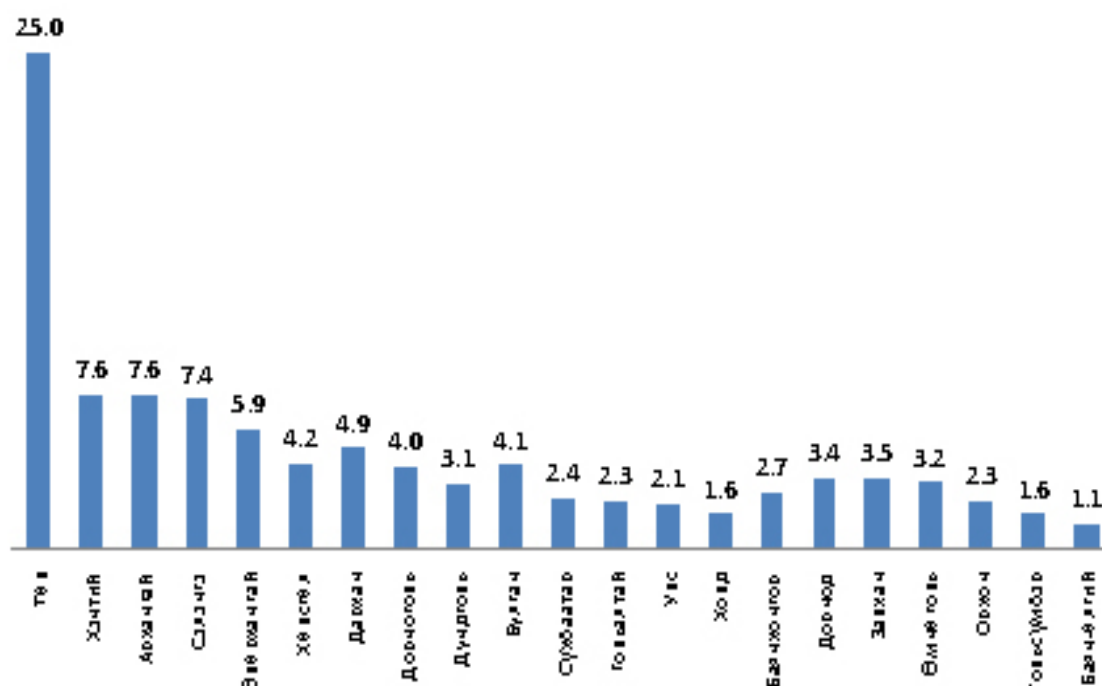
2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 35945 эх амаржсан нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 6.7 /2251/ хувиар нэмэгдсэн байна. Төрөлт Архангай, Булган, Дорнод, Сэлэнгэ аймагт буурч бусад аймагт болон УБ хотод нэмэгджээ.

Нийт төрөлтийн 0.3 хувь нь гэрийн төрөлт байгаа ба гэрийн төрөлтийн 64.7 хувь нь

Зураг 3. Төрсөн эхчүүд насны ангиллаар, 2012 оны хагас жилийн байдлаар

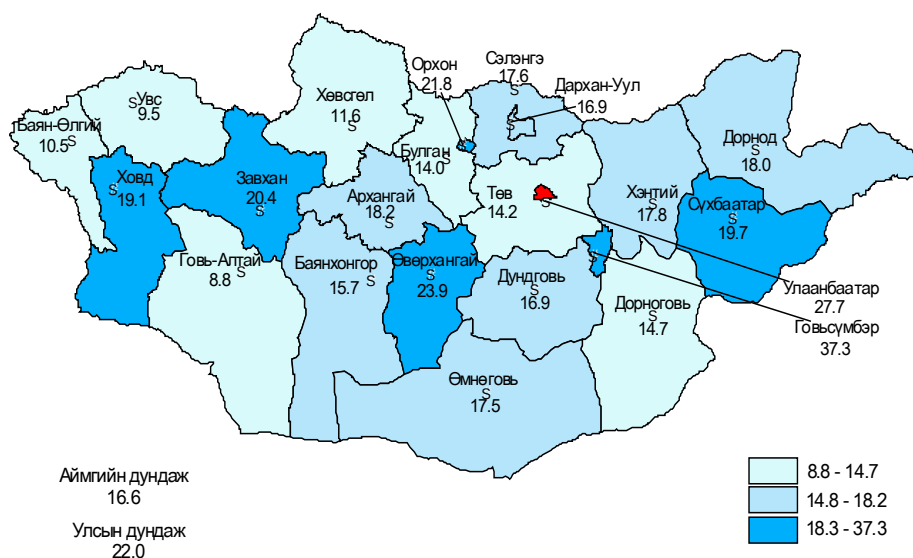
Нийт төрсөн эхчүүдийг нийгмийн байдлаар нь авч үзэхэд: ажилчин 9.6, албан хаагч 19.9, оюутан 12.4, ажилгүй 48.8, малчин 9.3 хувийг тус тус эзэлж байна. Нийт төрөлтийн 94.5 хувийг эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмч, 2.4 хувийг их эмч, 3.0 хувийг эх баригч бага эмч, 0.1 хувийг мэргэжлийн бус хүн удирдан төрүүлсэн байна.

Хөдөө орон нутгаас Улаанбаатар хотод ирж амаржиж буй эхчүүдийн дийлэнх буюу 49.2 хувийг төвийн бүсээс, 13.4 хувь нь зүүн, 26.8 хувь нь хангай, говийн бүс, 10.6 хувь нь баруун бүсээс ирж төрсөн байна.

Зураг 4. Улаанбаатарт хөдөө, орон нутгаас амаржсан эхчүүдийн тоо, 2012 оны хагас жилийн байдлаар

Нийт төрсөн эхчүүдийн 22 хувь нь мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн байна.

Зураг 5. Мэс заслын аргаар хүүхдээ төрүүлсэн эхийн эзлэх хувь, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Төрсөн эхчүүдийн 27.2 хувь жирэмсэн үеийн хүндрэл 36.4 хувь нь төрөх үеийн хүндрэлээр, 1.2 хувь нь төрсний дараах үеийн хүндрэлээр оношлогдож эмчлэгдсэн байна.

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар 3470 үр хөндөлт бүртгэгдсэн бөгөөд 1000 амьд төрөлтөд 96.5 ногдож байна. Нийт үр хөндөлтийн 77.5 хувь нь Улаанбаатар хотод, 22.5 хувь нь хөдөө орон нутагт хийгдсэн байна. Төрөх насны 1000 эмэгтэйд 4 үр хөндөлт ногдож байна.

**Төрөлт, төрөх үед үзүүлсэн эмнэлгийн тусламж (Аймгаар),
2012 оны хагас жилийн байдлаар**

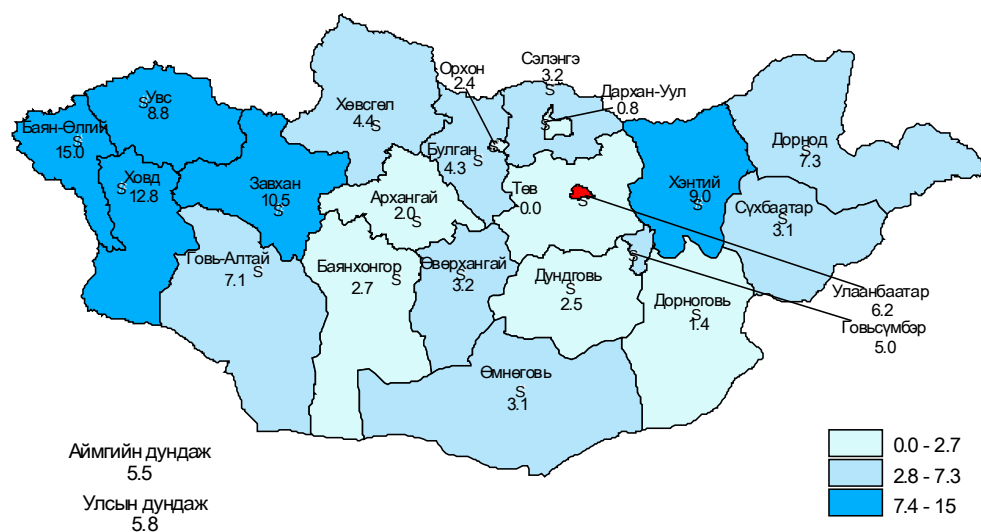
№	Аймаг хотын нэр	Төрөлтийн эзлэх хувь						Эмнэлгийн тусламжгүй төрсөн төрөлтийн эзлэх	20-оос доош насны төрөлтийн эзлэх хувь	35-нас дээш насны төрөлтийн эзлэх хувь	2500 граммаас доош жинтэй төрсөн хүүхдийн эзлэх хувь
		Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Хувийн эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Сумын эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбарт	Гэртээ				
	А	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Архангай	72.0	0.0	0.0	27.8	0.2	0.1	0.0	4.8	7.8	4.7
2	Баян-Өлгий	70.2	0.0	0.0	29.8	0.0	0.1	0.0	1.0	9.9	3.5
3	Баянхонгор	81.6	0.0	0.0	18.0	0.4	0.0	0.0	7.1	7.1	2.7
4	Булган	72.7	0.0	0.0	27.3	0.0	0.4	0.2	6.8	9.4	2.2
5	Говь-Алтай	73.7	0.0	10.0	15.8	0.6	0.3	0.3	3.4	7.0	4.0
6	Говьсүмбэр	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	8.5	10.4	0.5
7	Дархан-Уул	96.4	0.0	0.0	3.6	0.0	0.3	0.1	6.3	11.4	2.4
8	Дорноговь	79.5	0.0	18.6	1.9	0.0	0.0	0.0	9.8	7.6	3.2
9	Дорнод	96.5	0.0	0.0	3.5	0.0	0.2	0.0	5.0	9.4	4.2
10	Дундговь	84.1	0.0	0.0	15.9	0.0	0.3	0.0	6.9	7.7	3.3
11	Завхан	54.9	0.0	21.8	23.3	0.0	0.3	0.0	3.7	8.5	1.5
12	Орхон	99.5	0.0	0.0	0.5	0.0	0.2	0.1	5.6	10.6	3.8
13	Өвөрхангай	65.5	1.4	10.9	22.2	0.1	0.2	0.0	8.4	7.8	4.4
14	Өмнөговь	81.2	0.0	0.0	18.8	0.0	0.2	0.0	10.3	7.3	6.1
15	Сүхбаатар	92.1	0.0	0.0	7.8	0.0	0.3	0.0	8.6	7.8	3.3
16	Сэлэнгэ	56.8	0.0	30.4	12.8	0.0	0.1	0.0	5.9	8.2	4.0
17	Төв	65.1	0.0	0.0	34.9	0.0	0.6	0.2	7.9	10.6	4.3
18	Увс	70.2	0.0	0.0	29.8	0.0	0.6	0.3	3.3	10.5	4.5
19	Ховд	76.7	0.0	8.2	15.1	0.0	0.0	0.0	2.9	10.9	4.1
20	Хөвсгөл	68.6	0.0	0.0	31.4	0.0	0.1	0.0	7.8	7.3	2.9
21	Хэнтий	75.2	0.0	14.0	10.6	0.3	0.1	0.0	11.8	6.3	3.1
22	Аймгийн дундаж	77.1	0.1	5.3	17.4	0.1	0.2	0.0	6.1	8.8	3.5
23	Улаанбаатар	96.9	3.1	0.0	0.0	0.0	0.4	0.2	5.4	10.8	4.5
24	Улсын дундаж	86.7	1.6	2.7	9.0	0.0	0.3	0.1	5.8	9.8	4.0

Хүүхдийн эрүүл мэнд

Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 36129 хүүхэд төрсөн байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 51.1 хувь нь эрэгтэй, 48.9 хувь нь эмэгтэй байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 2270 хүүхдээр буюу 6.7 хувиар нэмэгджээ. Амьд төрсөн хүүхдийн 4.0/1438/ хувь нь бага жинтэй буюу 2500 гр-аас доош жинтэй төржээ. Төрөөд 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн хувь 92.2 байна.

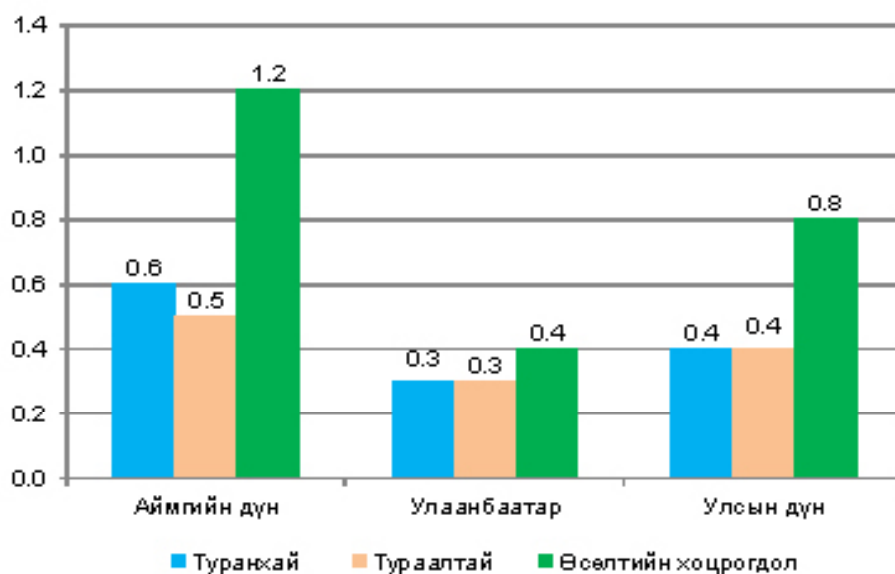
Эхний хагас жилийн байдлаар 1000 нийт төрөлтөд ногдох амьгүй төрөлт 5.8 байна. Баян-Өлгий /15.0/, Ховд /12.8/, Завхан /10.5/, Хэнтий /9.0/, Дорнод /7.3/, Увс /8.8/, Говь-Алтай /7.1/, Улаанбаатар /6.2/ байгаа нь улс болон аймгийн дундажаас өндөр үзүүлэлттэй байна.

Зураг 6. Амьгүй төрөлтийн түвшин, 1000 төрөлтөд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Тухайн сард улсын хэмжээнд 5 хүртэлх насны нийт 177527 хүүхэд жинлэсэн

Зураг 7. 5 хүртэлх насны хүүхдийн өсөлтийн хяналт, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

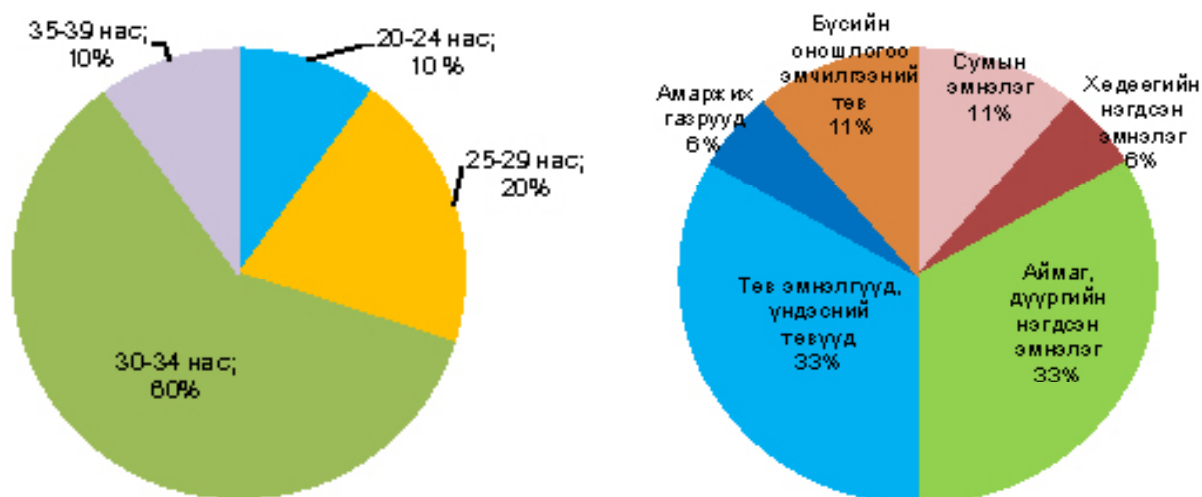
Эхийн эндэгдэл

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар эхийн эндэгдлийн 18 тохиолдол бүртгэгдэж 100.000 амьд төрөлтөд 49.8 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 0.4

Хүснэгт 2. Эхийн эндэгдэл 100 000 амьд төрөлтөд 2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	32.6	70.5	44.7	50.2	49.8
УБ хот	30.8	54.2	46.0	43.8	39.8
Аймгийн дундаж	33.9	82.8	43.6	55.9	59.3

Эхийн эндэгдлийн нийт тохиолдлыг шалтгаанаар нь авч үзэхэд жирэмсэн үеийн хүндрэлээр-4, төрөх үеийн хүндрэлээр-2, төрсний дараах үеийн хүндрэлээр -6,

Зураг 8. Эхийн эндэгдэл насны ангилал, байршлаар, 2012 оны хагас жилийн

Нийгмийн байдлаар авч үзэхэд эндсэн эхчүүд нь ажилгүй-8, нийгмийн ажилтан-5, малчин-4, оюутан-1 байна.

Эхийн эндэгдлийн 7 (38.8%) тохиолдол Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн бөгөөд 100000 амьд төрөлтөд 39.8, Баян-Өлгий 1 (80.3), Баянхонгор 2 (183.5), Дархан-Уул 1(78.4), Дорнод 1(104.4), Завхан 2 (264.2), Өвөрхангай 1 (80.1), Сүхбаатар 1(156.7), Сэлэнгэ 1(107.5), Төв 1 (187,6) ногдож байна.

Нялхас болон 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, /1000 амьд төрөлтөд/

Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 590 тохиолдол бүртгэгдэж амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 16.3 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 1000 амьд төрөлт тутамд ногдох хүүхдийн эндэгдэл 1.6-өөр

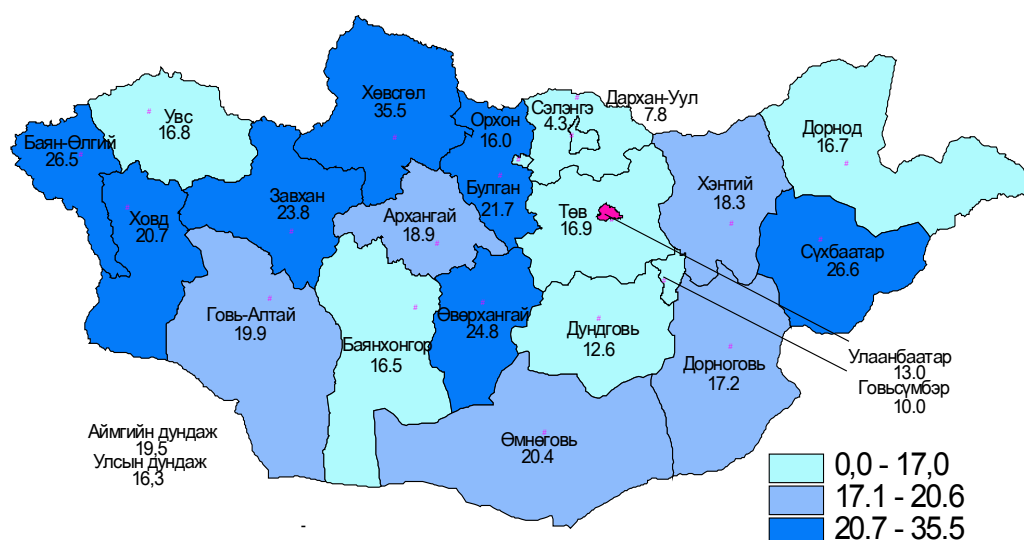
Хүснэгт 3. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	21.1	20.6	21.2	17.9	16.3
УБ хот	18.3	18.8	16.0	15.3	13
Аймгийн дундаж	23.2	22.0	25.4	20.3	19.5

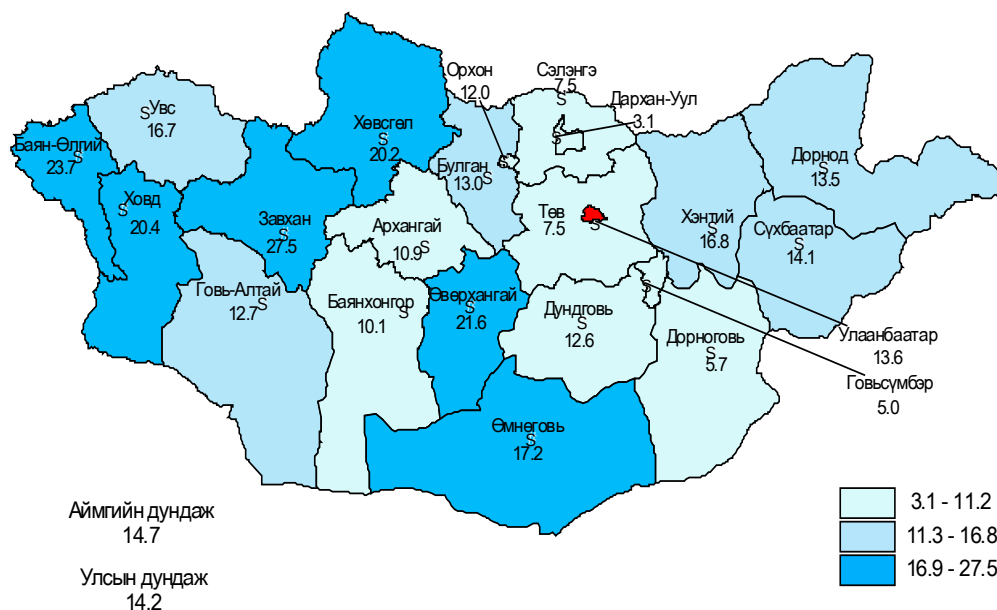
Нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 51.5 хувь нь 0-6 хоногтойдоо буюу нярайн эрт үедээ, 12.7 хувь нь 7-28 хоногтойдоо буюу нярайн хожуу үедээ, 35.8 хувь нь 29 ба түүнээс дээш хоногтойд эндсэн байна.

Нярайн эндэгдэл 1000 амьд төрсөн хүүхдэд 10.3, перинаталь эндэгдэл нийт төрөлтөд 14.3 байна. Нэг хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 58.7 хувь нь эрэгтэй, 41.3 хувь нь эмэгтэй хүүхэд байна.

1000 амьд төрөлтөд ногдох нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл Хөвсгөл 35.5, Баян-Өлгий 26.5, Сүхбаатар 26.6, Ховд 20.7, Өвөрхангай 24.8, Булган 21.7, Говь-Алтай 19.9, Завхан 23.8, байгаа нь улс аймгийн дунджаас өндөр байна.

Зураг 9. Нялхсын эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Перинаталь эндэгдлийн түвшин баруун бүсийн аймгууд болох Баян-Өлгий, Увс, Ховд, Завхан зэрэг аймгуудад улсын дунджаас 2.3-12.8 промилль-оор өндөр байна. Түүнчлэн Хөвсгөл, Өвөрхангай, Хэнтий аймгуудад улсын дунджаас өндөр байна.

Зураг 10. Перинаталь эндэгдэл, 1000 нийт төрөлтөд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар тав хүртэлх насандаа 711 хүүхэд эндсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 23 тохиолдол, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд 2.0 хүүхдээр буурсан байна. /2011 оны эхний хагас жилийн байдлаар амьд төрсөн 1000 хүүхдэд 21.7/. Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 56.5 хувь нь эрэгтэй, 43.4 хувь нь

Хүснэгт 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

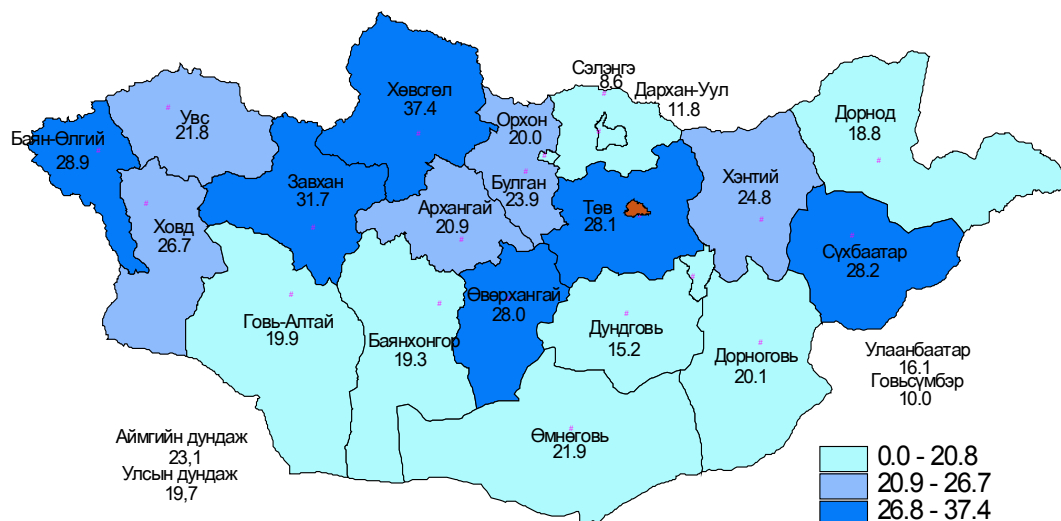
Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	25.4	23.6	26.8	21.7	19.7
УБ хот	22.3	21.3	20.5	18.2	16.1
Аймгийн дундаж	27.8	25.3	32.0	24.8	23.1

Тав хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн 56.5 хувь нь эрэгтэй, 43.5 хувь нь эмэгтэй

Хүснэгт 5. Нялхсын болон тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, 1000 амьд төрөлтөд, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Өвчний нэршлээр	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл		5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл	
	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	5.2	28.0	9.5	28.0
Перинаталь үед үүссэн зарим эмгэг	65.8	46.2	54.0	38.3
Төрөлх гажиг, гаж хөгжил ба хромосомын эмгэг	16.8	8.3	15.6	7.5
Нас баралтын гадны шалтгаан	2.3	7.7	9.5	13.4
Бусад эрхтэн тогтолцооны өвчин	9.9	9.8	11.4	12.8
Бүгд	184/37.4%/	308/62.6%/	227/38.4%/	364/61.6%/

Зураг 11. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1000 амьд төрөлтөд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Хүснэгт 6. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн шалтгаан, хувиар /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Өвчний бүлэг ӨОУА-10	1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл						5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					
	Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн		Аймгийн дүн		Улаанбаатар		Улсын дүн	
	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь	Бодит тоо	Хувь
Төрөх тойрны (перинаталь) үед үүсэх өйг	169	46.7	140	61.4	309	52.4	169	39.5	140	49.5	309	43.5
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	99	27.3	23	10.1	122	20.7	111	25.9	35	12.4	146	20.5
Төрөлхийн гажиг, хэв гажил, өнгөт цогцын гажуудал	31	8.6	32	14.0	63	10.7	36	8.4	37	13.1	73	10.3
Өвчлөл ба нас баралтын гаднын шалтгаан	28	7.7	7	3.1	35	5.9	57	13.3	35	12.4	92	12.9
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	8	2.2	4	1.8	12	2.0	11	2.6	6	2.1	17	2.4
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	16	4.4	7	3.1	23	3.9	22	5.1	10	3.5	32	4.5
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	4	1.1	6	2.6	10	1.7	8	1.9	7	2.5	15	2.1
Бусад	7	1.9	9	3.9	16	2.7	14	3.3	13	4.6	27	3.8
Бүгд	362	100.0	228	100.0	590	100.0	428	100.0	283	100.0	711	100.0

Нялхсын эндэгдэл /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	Аймаг хотын нэр	Перинаталь нас баралт (амьд амьгүй төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн эрт үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)	Нярайн хожуу үеийн нас баралт (амьд төрсөн 1000 хүүхдэд)
1	Архангай	10.9	11.9	9.0	3.0
2	Баян-Өлгий	23.7	13.6	8.8	4.8
3	Баянхонгор	10.1	7.3	7.3	0.0
4	Булган	13.0	13.0	8.7	4.3
5	Говь-Алтай	12.7	9.9	5.7	4.3
6	Говьсүмбэр	5.0	0.0	0.0	0.0
7	Дархан-Уул	3.1	5.5	2.4	3.1
8	Дорноговь	5.7	8.6	4.3	4.3
9	Дорнод	13.5	8.4	6.3	2.1
10	Дундговь	12.6	10.1	10.1	0.0
11	Завхан	27.5	17.2	17.2	0.0
12	Орхон	12.0	10.4	9.6	0.8
13	Өвөрхангай	21.6	21.6	18.4	3.2
14	Өмнөговь	17.2	15.7	14.1	1.6
15	Сүхбаатар	14.1	14.1	11.0	3.1
16	Сэлэнгэ	7.5	4.3	4.3	0.0
17	Төв	7.5	9.4	7.5	1.9
18	Увс	16.7	9.9	7.9	2.0
19	Ховд	20.4	8.6	7.8	0.9
20	Хөвсгөл	20.2	17.1	15.9	1.3
21	Хэнтий	16.8	9.1	7.8	1.3
22	Аймгийн дундаж	14.7	11.3	9.3	2.0
23	Улаанбаатар	13.6	9.6	7.5	2.1
24	Улсын дундаж	14.2	10.5	8.4	2.1

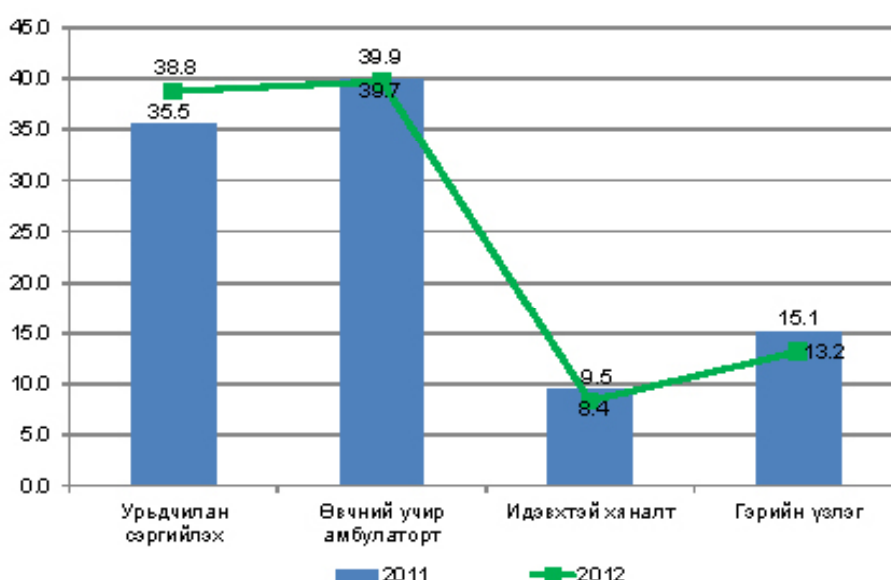
БҮЛЭГ III. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

БҮЛЭГ 3. АМБУЛАТОРИ СТАЦИОНАРЫН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

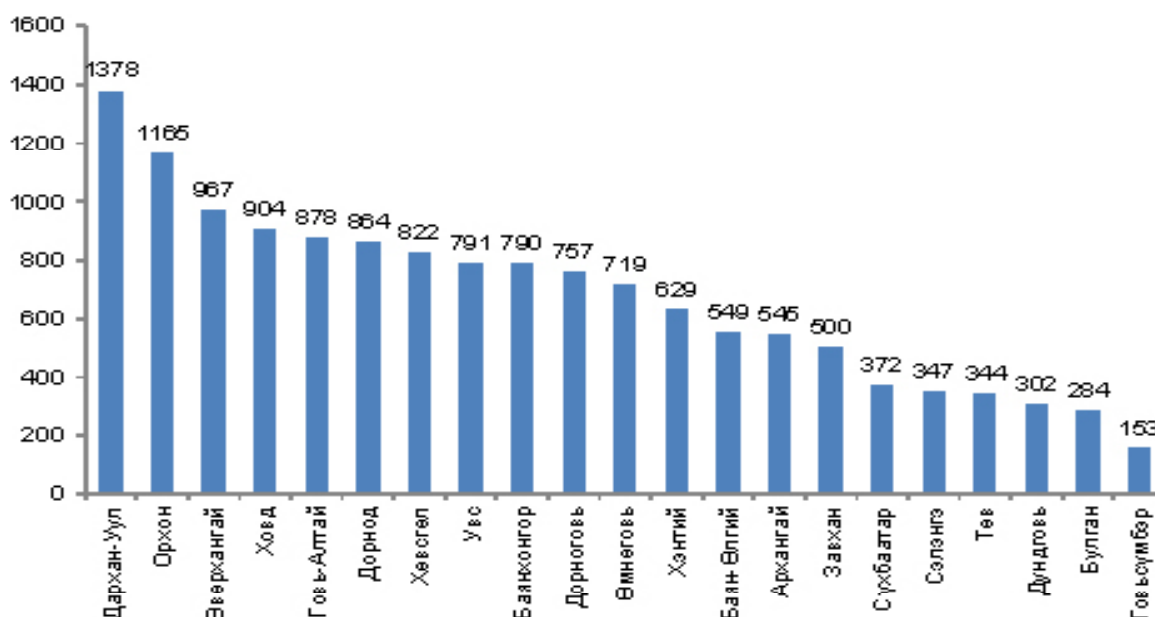
Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилд амбулаторт нийт 8558554 үзлэг хийгдсний 38.8 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 39.7 хувийг өвчний учир амбулаторт, 8.4 хувийг идэвхитэй хяналт, 13.2 хувийг гэрийн идэвхитэй болон дуудлагын үзлэг эзэлж байна. Амбулатороор хийгдсэн үзлэгийн 16.9 хувийг сумын эмчийн үзлэг, 28.8 хувийг аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн эмчийн үзлэг, 35.5 хувийг өрхийн эмчийн үзлэг эзэлж байна.

Зураг 12. Амбулаторийн үзлэгийн төрөл, хувиар /2011-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Амбулаторийн үзлэгээр халдварт бус өвчлөлийн 603536 тохиолдол бүртгэгдэж өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс өвчлөл 8.1 хувиар нэмэгджээ. Бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн 53984 тохиолдол буюу 8.9 хувь нь осол гэмтлийн өвчлөл эзэлж байна. Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар эмнэлэгт 371616 эмчлүүлэгч хэвтэн эмчлүүлж 2943687 ор хоног ашигласан бөгөөд дундаж ор хоног 7.9 байна. Улсын хэмжээнд нийт 40112 эмчлүүлэгчид мэс заслын хагалгаа хийгдсэн бөгөөд Улаанбаатар хотын эмнэлгүүдэд 65.2 хувь нь хийгджээ.

Зураг 13. Мэс заслын хагалгаа бодит тоогоор /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Хүснэгт 7. Зонхилон хийгдсэн мэс заслын хагалгаа төрлөөр /2012 оны хагас жилийн байдлаар/**7 а. Аймаг**

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн х тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Цочмог мухар олгойн мэс засал	4024	28.9
2	Эмэгтэйнүүдийн бусад мэс засал	942	6.8
3	Цөсний замын мэс засал	639	4.6
4	Үе мөчний бусад мэс засал	620	4.4
5	Хамар хоолойн мэс засал	503	3.6
6	Эр бэлэг эрхтний бусад мэс засал	324	2.3
7	Нүдний бусад мэс засал	311	2.2
8	Бусад	303	2.2
9	Ивэрхийн мэс засал	301	2.2
10	Нарийн бүдүүн гэдэсний мэс засал	262	1.9

7 б. Улаанбаатар

№	Мэс заслын нэр	Мэс засал хийлгэсэн х тоо	Нийт мэс заслын хагалгаанд эзлэх хувь
1	Үе мөчний бусад мэс засал	2634	10.8
2	Цочмог мухар олгойн	1955	7.5
3	Нүдний бусад мэс засал	1908	7.3
4	Эмэгтэйнүүдийн бусад мэс засал	1819	7.0
5	Хамар хоолойн мэс засал	1725	6.6
6	Цөсний замын мэс засал	1666	6.4
7	Эрүү нүүрний мэс засал	1153	4.4
8	Бусад	1010	3.9
9	Нарийн бүдүүн гэдэсний мэс засал	760	3.0
10	Тархи нугасны	746	2.9

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар аймгийн дүнгээр нийт мэс заслын хагалгааны 28.9 хувийг цочмог мухар олгойн төрлийн мэс засал эзэлж байгаа бол Улаанбаатар хотод үе мөчний бусад төрлийн мэс засал хамгийн их буюу 10.8 хувийг эзэлж

Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний 6 сарын байдлаар 357.9 мян түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч гүйцэтгэснээс 12.5 хувь нь алсын дуудлага байна. Өнгөрсөн оны

Хүснэгт 8. Түргэн тусламжийн дуудлага /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	Аймгууд	Түргэн тусламжийн дуудлага		Бүх дуудлаганд эзлэх хувь	Нийт алсын дуудлагад эзлэх хувь
		Бүгд	Алсын дуудлага		
1	Архангай	12034	2738	3.4	6.1
2	Баян-Өлгий	9386	3143	2.6	7.0
3	Баянхонгор	7465	1670	2.1	3.7
4	Булган	7239	3692	2.0	8.2
5	Говь-Алтай	9889	1623	2.8	3.6
6	Говьсүмбэр	3481	339	1.0	0.8
7	Дархан-Уул	13143	474	3.7	1.1
8	Дорноговь	11890	1822	3.3	4.1
9	Дорнод	8577	1454	2.4	3.2
10	Дундговь	7541	1939	2.1	4.3
11	Завхан	7968	1813	2.2	4.0
12	Орхон	10611	163	3.0	0.4
13	Өвөрхангай	11456	3476	3.2	7.7
14	Өмнөговь	6416	1275	1.8	2.8
15	Сүхбаатар	9965	2420	2.8	5.4
16	Сэлэнгэ	16870	2559	4.7	5.7
17	Төв	10040	2674	2.8	6.0
18	Увс	9546	2394	2.7	5.3
19	Ховд	8913	2009	2.5	4.5
20	Хөвсгөл	16104	2940	4.5	6.5
21	Хэнтий	11056	2398	3.1	5.3
22	Аймгийн дүн	209610	43015	58.6	95.7
23	Улаанбаатар	148370	1917	41.4	4.3
24	Улсын дүн	357980	44932	100.0	100.0

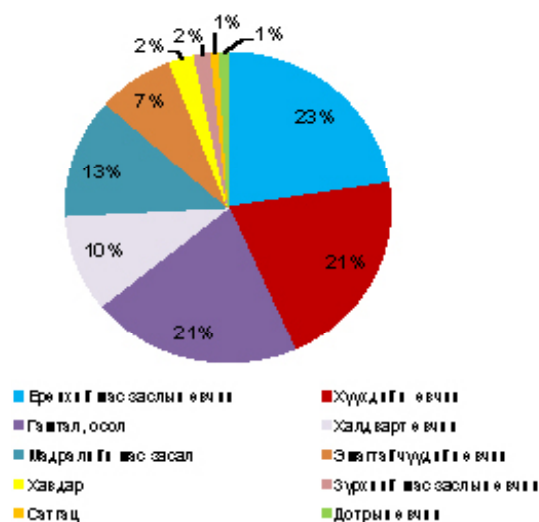

Түргэн тусламжийн үндэсний төвд

Нийт 120 алсын дуудлага хүлээн авч 72(61%)-д төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмч нар орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлж, 43 (36%)-д утсаар зөвлөгөө өгсөн бөгөөд 78 хувьд нь мэс заслын эмчилгээ хийсэн байна. Алсын дуудлагын 4 тохиолдолд телеконференци хийж эмчилгээний асуудлыг шийдсэн байна.

Хүснэгт 9. Түргэн тусламжийн дуудлага, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	Аймаг, дүүргийн нэр	Хүлээн авсан дуудлага		Орон нутагт очиж тусламж үйлчилгээ үзүүлэхэд ашигласан тээврийн хэрэгсэл		Утсаар зөвлөгөө өгсөн
		тоо	хувь	машин	онгоц	
1	Хэнтий	16	13.3	12		4
2	Булган	11	9.2	6		5
3	Дархан	10	8.3	8		2
4	Сүхбаатар	9	7.5	3		6
5	Төв	9	7.5	2		7
6	Архангай	8	6.7	5		3
7	Өвөрхангай	7	5.8	5		2
8	Орхон	7	5.8	3		4
9	Дорнод	6	5.0	1	3	2
10	Ховд	4	3.3		2	2
11	Баян-Өлгий	4	3.3		3	1
12	Сэлэнгэ	4	3.3	4		
13	Дундговь	4	3.3	3		1
14	Увс	4	3.3		3	1
15	Баянхонгор	3	2.5		2	1
16	Сэлэнгэ Зүүн хараа	3	2.5	2		1
17	Завхан	3	2.5		2	1
18	Өмнөговь	2	1.7	1		1
19	Багануур	2	1.7	1		1
20	Налайх	1	0.8	1		
21	Хөвсгөл	1	0.8		1	
22	Говь-Алтай	1	0.8			1
23	Говьсүмбэр	1	0.8			1
	Нийт	120	100.0	57	16	47

Зураг 14. Түргэн тусламжийн дуудлагын төрөл, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Нийт түргэн тусламжийн дуудлагын 21 хувь нь осол гэмтлийн дуудлага эзэлж байгаа ба 11 удаа багаар явж үйлчилсэн байна.

**Амбулаторийн үзлэгийн төрөл, хувиар
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

№	Аймгууд	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Гэрийн идэвхтэй хяналтын хувь	Сумын эмчийн үзлэгийн хувь	Аймаг дүүргийн эмчийн үзлэгийн хувь	Өрхийн эмчийн үзлэгийн хувь	Нэг хүнд ноогдох амбулаторийн үзлэгийн дундаж тоо
1	Архангай	43.5	10.9	25.2	31.1	18.9	2.0
2	Баян-Өлгий	31.9	11.3	36.4	24.1	34.3	2.3
3	Баянхонгор	46.2	20.2	50.3	19.3	27.5	2.1
4	Булган	39.6	3.8	60.0	24.5	7.7	2.0
5	Говь-Алтай	31.8	12.0	35.7	37.6	19.9	2.7
6	Говьсүмбэр	39.3	4.9	8.2	62.9	18.4	4.5
7	Дархан-Уул	47.3	13.7	10.3	29.2	38.8	3.9
8	Дорноговь	44.3	10.8	34.9	26.3	27.7	3.6
9	Дорнод	38.7	10.2	27.4	40.6	28.4	2.4
10	Дундговь	47.5	2.6	38.3	47.6	11.9	2.5
11	Завхан	44.9	8.8	44.9	24.9	26.9	2.9
12	Орхон	39.4	12.9	1.1	26.9	51.0	3.5
13	Өвөрхангай	33.9	9.1	40.6	27.0	25.8	1.7
14	Өмнөговь	49.5	4.4	41.0	35.2	18.2	2.7
15	Сүхбаатар	50.5	3.5	43.5	40.5	13.8	3.4
16	Сэлэнгэ	40.2	8.2	31.6	42.3	20.7	1.8
17	Төв	42.2	4.7	39.5	45.8	13.6	1.6
18	Увс	35.4	8.0	49.9	28.3	19.2	2.4
19	Ховд	31.9	16.8	32.8	30.3	34.9	2.8
20	Хөвсгөл	41.7	9.7	57.1	18.9	18.2	2.9
21	Хэнтий	37.9	5.7	48.4	28.8	17.9	2.7
22	Аймгийн дүн	41.0	10.0	36.1	33.0	23.5	2.6
23	Улаанбаатар	36.9	13.1	0.7	23.5	44.7	3.7
24	Улсын дүн	38.8	11.7	18.4	28.1	40.3	3.1

Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	Аймгууд	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс 8- 24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь	Эмчлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Архангай	11965	11856	90793	64	0.5	9	14.1	5	55.6	11942.5	135.7	82.3	7.6	17.9
2	Баян-Өлгий	13652	12816	111374	56	0.4	14	25.0	5	35.7	13262	177.6	107.7	8.4	21.2
3	Баянхонгор	10471	10427	80351	77	0.7	20	26.0	13	65.0	10487.5	161.0	97.6	7.7	21.0
4	Булган	7284	7236	58859	39	0.5	6	15.4	3	50.0	7279.5	150.9	91.5	8.1	18.7
5	Говь-Алтай	7970	7782	58798	48	0.6	6	12.5	4	66.7	7900	128.9	78.1	7.4	17.3
6	Говьсүмбэр	2440	2463	19125	6	0.2	3	50.0	1	33.3	2454.5	182.1	110.4	7.8	23.4
7	Дархан-Уул	12422	12511	102258	52	0.4	15	28.8	7	48.7	12492.5	185.3	112.3	8.2	22.6
8	Дорноговь	7124	7104	53429	39	0.5	14	35.9	7	50.0	7133.5	146.0	88.5	7.5	19.5
9	Дорнод	9387	9347	76610	79	0.8	15	19.0	11	73.3	9406.5	156.3	94.8	8.1	19.2
10	Дундговь	6120	6018	49516	25	0.4	12	48.0	6	50.0	6081.5	166.2	100.7	8.1	20.4
11	Завхан	9679	9544	82866	55	0.6	8	14.5	5	62.5	9639	132.4	80.2	8.6	15.4
12	Орхон	9979	9896	81114	64	0.6	21	32.8	13	61.9	9969.5	173.0	104.8	8.1	21.3
13	Өвөрхангай	12034	11847	94212	95	0.8	30	31.6	19	63.3	11988	149.3	90.5	7.9	19.0
14	Өмнөговь	5793	5827	41363	33	0.6	14	42.4	6	42.9	5826.5	142.1	86.1	7.1	20.0
15	Сүхбаатар	6420	6466	54015	35	0.5	7	20.0	4	57.1	6460.5	170.4	103.3	8.4	20.4
16	Сэлэнгэ	11545	11505	93520	37	0.3	10	27.0	5	50.0	11543.5	149.9	90.8	8.1	18.5
17	Төв	8307	8386	69101	38	0.5	17	44.7	4	23.5	8365.5	163.0	98.8	8.3	19.7
18	Увс	10485	10429	75295	49	0.5	12	24.5	5	41.7	10481.5	157.5	95.5	7.2	21.9
19	Ховд	11856	11794	89595	52	0.4	6	11.5	3	50.0	11851	162.9	98.7	7.6	21.5
20	Хөвсгөл	15139	14797	102339	121	0.8	30	24.8	9	30.0	15028.5	163.0	98.8	6.8	23.9
21	Хэнтий	6891	6742	67812	46	0.5	13	28.3	6	46.2	8839.5	150.2	94.7	7.7	20.4
22	Аймгийн дүн	198963	196793	1552345	1110	0.6	282	25.4	141	50.0	198433	156.4	94.8	7.8	20.0
23	Улаанбаатар	177115	174823	1391342	1049	0.6	247	23.5	129	52.2	176493.5	153.8	93.2	7.9	19.5
24	Улсын дүн	376078	371616	2943687	2159	0.6	529	24.5	270	51.0	374926.5	155.2	94.1	7.9	19.8

Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд Лөв эмнэлэг, Үндэсний төвүүд,
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	Эмнэлгийн нэр	Хэвтсэн өвчтөн	Гарсан өвчтөн	Ор хоног	Эмнэлгийн нас баралт	ЭН-ийн хувь	Хоног болоогүй нас баралт	Хоног болоогүй нас баралтын хувь	Үүнээс 8-24 цагийн дотор нас баралт	8-24 цагийн дотор нас баралтын хувь	Эмлэгдсэн өвчтөн	Орны фонд ашиглалт	Фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
1	Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг	10406	10102	84121	149	1.4	32	21.5	16	50.0	10328.5	154.6	93.7	8.1	19.0
2	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	3862	3802	33924	29	0.8	10	34.5	0	0.0	3846.5	174.0	105.4	8.8	19.7
3	Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг	8400	8093	68655	90	1.1	17	18.9	11	64.7	8291.5	176.0	106.7	8.3	21.3
4	Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	18514	18381	119478	163	0.9	29	17.8	15	51.7	18519	181.6	110.0	6.5	28.1
5	Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв	7651	7565	93377	45	0.6	8	17.8	5	62.5	7630.5	176.2	106.8	12.2	14.4
6	Халдварт судлалын үндэсний төв	3773	3695	33768	19	0.5	1	5.3	1	100.0	3743.5	177.7	107.7	9.0	19.7
7	Гэмтэл, согог сэргээх заслын үндэсний төв	5988	5800	76801	181	3.0	52	28.7	26	50.0	5984.5	182.9	110.8	12.8	14.2
8	Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв	2775	2842	29051	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2808.5	170.9	103.6	10.3	16.5
9	Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв	2987	2923	50945	2	0.1	0	0.0	0	0.0	2956	113.2	68.6	17.2	6.6
10	Хүүхдийн төв сурвал	132	147	1105	0	0.0	0	0.0	0	0.0	139.5	12.3	7.4	7.9	1.6
11	Уламжлалт анагаахын шинжлэх үжээн, үйлдвэрлэлийн корпораци	1672	1657	15724	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1664.5	157.2	95.3	9.4	16.6
12	Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар	100460	99609	714346	336	0.3	95	28.3	53	55.8	100202.5	152.2	92.3	7.1	21.4
	Дүн	166620	164696	1321295	1014	0.6	244	24.1	127	52.0	166115	156.7	95.0	8.0	19.7

БҮЛЭГ IV. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

БҮЛЭГ 4. ХАЛДВАРТ БУС ӨВЧЛӨЛ

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар амбулаторит бүртгэгдсэн халдварт бус өвчлөлийн дийлэнхи буюу 18.1 хувь нь амьсгалын тогтолцооны өвчлөл эзэлж

Хүснэгт 10. Амбулаторийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	179575	644.49	18.1
2	Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	149571	536.80	15.1
3	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин /I00-I99/	123276	442.43	12.4
4	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	117307	421.01	11.8
5	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	68211	244.81	6.9
6	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	56582	203.07	5.7
7	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	57856	207.64	5.8
8	Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	40256	144.48	4.1
9	Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд /H00-H59/	33090	118.76	3.3
10	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	31277	112.25	3.2

Хүснэгт 11. Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан, 10 000 хүн амд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

№	ӨОУА-10 нэршил	Тохиолдлын тоо	10 000 хүн амд	Нийт тохиолдолд эзлэх %
1	Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	65301	234.36	17.8
2	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин /I00-I99/	56897	204.20	15.5
3	Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	54770	196.57	14.9
4	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	43191	155.01	11.8
5	Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	42195	151.44	11.5
6	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	22971	82.44	6.3
7	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	15400	55.27	4.2
8	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	13620	48.88	3.7
9	Арьс ба халимны өвчин /L00-L99/	8545	30.67	2.3
10	Хавдар /C00-D48/	7619	27.34	2.1

**Хүн амын нийт өвчлөл, 10 000 хүн амд
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс	119356	3346.5	45609	2570.8	73747	4114.2
Баян-Өлгий	21229	2399.4	8078	1821.1	13151	2980.8
Говь-Алтай	21183	3977.4	7839	2995.0	13344	4926.7
Завхан	18574	2866.5	7527	2339.5	11047	3386.3
Увс	28756	3933.5	11028	3022.3	17728	4841.5
Ховд	29614	3844.8	11137	2914.2	18477	4761.3
Хангайн бүс	195292	3735.8	71673	2784.6	123619	4658.504232
Архангай	40665	4814.8	14823	3564.7	25842	6027.1
Баянхонгор	34938	4570.9	12308	3282.5	22630	5811.5
Булган	15302	2838.5	5651	2089.1	9651	3593.2
Орхон	22162	2429.6	9279	2092.9	12883	2747.9
Өвөрхангай	39863	3935.4	14358	2859.0	25505	4993.8
Хөвсгөл	42362	3669.7	15254	2690.0	27108	4615.6
Төвийн бүс	171167	3774.7	66312	2940.9	104855	4599.5
Говьсүмбэр	8075	5941.4	3200	4739.3	4875	7128.2
Дархан-Уул	41438	4340.1	16326	3515.9	25112	5120.5
Дорноговь	21310	3579.5	8697	2928.3	12613	4227.9
Дундговь	11193	2928.0	4186	2192.4	7007	3662.1
Өмнөговь	26159	4184.8	10671	3444.6	15488	4912.1
Сэлэнгэ	27888	2829.6	10686	2175.6	17202	3479.3
Төв	35104	4102.9	12546	2890.5	22558	5351.5
Зүүн бүс	69863	3722.5	28296	3037.1	41567	4398.1
Дорнод	30498	4364.2	13027	3761.3	17471	4956.5
Сүхбаатар	14756	2859.6	5395	2087.4	9361	3634.5
Хэнтий	24609	3717.7	9874	3020.6	14735	4397.7
Улаанбаатар						
Улаанбаатар	434669	3434.0	174818	2908.7	259851	3909.0

**Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	100.9	372.5	539.0	311.5	475.8
Говь-Алтай	300.4	503.2	657.7	767.2	690.6
Завхан	201.7	420.1	614.1	445.1	529.8
Увс	157.7	665.9	1024.0	579.3	594.8
Ховд	225.5	488.6	921.9	450.6	507.4
Бүсийн дүн	187.6	485.9	752.5	488.8	548.9
Хангайн бүс					
Архангай	557.0	1153.2	1449.9	1461.5	1106.9
Баянхонгор	231.1	512.2	692.7	693.1	556.4
Булган	109.3	265.1	289.0	226.7	254.8
Орхон	52.2	256.2	428.5	257.5	235.5
Өвөрхангай	48.3	111.0	159.6	133.5	99.9
Хөвсгөл	1354.6	5246.9	6166.6	4795.8	4015.2
Бүсийн дүн	1171.8	3085.9	4056.9	3453.0	2830.1
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	56.3	172.0	397.2	188.6	155.0
Дархан-Уул	124.8	569.5	887.2	635.2	582.2
Дорноговь	142.1	271.4	604.3	356.0	346.0
Дундговь	12.1	40.2	47.2	44.0	39.2
Өмнөговь	186.9	413.0	1208.7	590.1	344.6
Сэлэнгэ	324.6	734.5	1402.7	732.3	746.1
Төв	514.1	883.6	978.6	948.9	754.4
Бүсийн дүн	518.4	1244.5	2168.5	1420.8	1209.3
Зүүн бүс					
Дорнод	126.9	382.1	999.0	1047.5	331.7
Сүхбаатар	200.8	341.1	683.9	465.1	334.1
Хэнтий	179.6	420.9	1051.7	658.1	342.0
Бүсийн дүн	165.8	384.5	930.9	750.0	336.0
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	214.4	362.7	441.1	461.6	329.5
Улсын дүн	207.6	442.4	644.5	536.8	421.0

**Хүн амын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Жирэмсэн, төрөлт төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Нүд ба түүний дайврын өвчин	Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	202.1	61.9	22.7	122.0	45.0
Говь-Алтай	239.6	126.7	126.0	103.6	145.5
Завхан	165.3	63.4	40.0	76.9	62.5
Увс	210.0	160.7	35.2	100.3	81.0
Ховд	221.9	116.7	224.1	207.2	60.2
Бүсийн дүн	206.9	104.0	87.3	125.0	73.9
Хангайн бүс					
Архангай	307.4	183.5	283.6	15.1	114.3
Баянхонгор	189.7	211.9	145.7	12.3	101.0
Булган	72.3	29.5	28.5	4.2	44.7
Орхон	150.0	112.5	32.4	7.3	95.5
Өвөрхангай	32.5	38.1	22.2	1.8	24.9
Хөвсгөл	1922.6	1528.2	2153.6	60.6	877.8
Бүсийн дүн	1064.3	899.4	796.9	52.2	585.4
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	60.0	63.5	30.6	40.2	56.3
Дархан-Уул	181.4	204.3	219.3	81.1	199.7
Дорноговь	130.1	118.7	30.9	140.8	161.6
Дундговь	13.1	7.5	5.3	10.7	5.1
Өмнөговь	178.0	110.3	97.4	153.1	144.4
Сэлэнгэ	271.3	150.8	200.2	140.3	219.2
Төв	132.6	205.0	287.0	133.8	97.9
Бүсийн дүн	394.0	355.5	344.8	288.7	358.1
Зүүн бүс					
Дорнод	198.5	150.3	126.8	129.1	190.3
Сүхбаатар	171.9	130.6	39.5	89.7	94.0
Хэнтий	163.3	152.1	92.5	157.7	113.6
Бүсийн дүн	178.8	145.5	90.7	128.4	136.8
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	223.5	146.6	112.1	110.7	8283.8
Улсын дүн	203.1	144.5	118.8	112.3	8283.8

Хүн амын нийт өвчлөл, насны ангилалаар
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	740	1415	816	921	1182	1621	2131	1743	1508	1492	1638	1566	1334	783	2339
Говь-Алтай	1016	1976	1506	1490	1156	1597	1676	1613	1498	1546	1484	1331	998	670	1626
Завхан	1370	2251	1046	1213	958	972	1104	1221	1246	1334	1230	1188	895	684	1862
Увс	2118	3575	1637	1714	1692	1811	1979	1977	1892	2019	2260	1914	1299	794	2075
Ховд	1511	3900	1457	1328	1708	1944	2227	2113	2302	2186	2108	2077	1339	939	2475
Хангайн бүс															
Архангай	2608	4116	2595	2678	2310	2641	2703	2673	2647	2933	3021	2900	2246	1418	3176
Баянхонгор	2111	3105	1869	1865	2086	3403	3233	2942	2703	2284	2323	2067	1454	1044	2449
Булган	802	1633	718	650	803	935	1036	1064	1045	1080	1193	1340	938	607	1458
Орхон	1168	2140	928	998	1265	1840	1875	1637	1680	1607	1837	1578	1033	749	1827
Өвөрхангай	2513	4668	2881	2637	2468	3164	3143	2891	2608	2423	2465	2186	1597	1247	2972
Хөвсгөл	2509	4365	1853	1770	2211	2948	3316	3003	3083	3061	3462	3571	2333	1459	3418
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	565	1263	433	443	424	496	644	601	552	543	494	473	346	236	562
Дархан-Уул	1908	4039	2175	2336	2286	3734	3116	2886	2938	2792	3166	2793	2216	1594	3459
Дорноговь	1456	2574	1183	1166	1129	1785	1797	1676	1509	1287	1309	1316	1007	655	1461
Дундговь	496	1031	566	596	581	775	839	748	837	802	861	853	553	382	1273
Өмнөговь	1877	3665	1857	1834	1546	1984	2135	1768	1518	1428	1504	1277	1011	645	2110
Сэлэнгэ	1665	3465	1655	1612	1492	2050	1867	1903	1780	1808	2107	1899	1532	1007	2046
Төв	1357	3500	1648	1509	1740	2375	2595	2578	2527	2531	2950	3113	2244	1324	3113
Зүүн бүс															
Дорнод	2105	3841	2882	1896	1744	2316	2345	2003	2033	1636	1677	1784	1353	887	1996
Сүхбаатар	1229	1756	677	619	840	1155	1150	1105	915	873	1058	1073	739	445	1122
Хэнтий	1900	3284	1539	1506	1598	1551	1720	1626	1444	1390	1557	1508	1192	709	2085
Улаанбаатар	16422	30323	18211	15627	19778	38648	38175	33707	32605	30269	33260	34346	27701	21790	43807

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар /**

Аймаг	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Шээс бэлгэсний тогтолцооны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	60.9	242.7	306.1	166.4	267.8
Говь-Алтай	74.4	239.4	201.7	227.8	233.4
Завхан	168.2	251.6	201.4	153.4	305.7
Увс	80.2	260.4	246.2	167.8	242.5
Ховд	82.1	248.9	354.2	165.0	144.5
Бүсийн дүн	90.9	248.8	269.6	173.2	237.7
Хангайн бүс					
Архангай	87.3	285.5	245.7	147.4	251.5
Баянхонгор	99.0	221.5	243.9	143.9	174.7
Булган	126.9	280.8	241.0	118.7	234.7
Орхон	33.4	172.4	170.1	131.6	121.1
Өвөрхангай	39.0	233.1	224.4	136.9	170.3
Хөвсгөл	72.9	256.7	269.4	140.7	187.5
Бүсийн дүн	71.1	239.4	232.9	137.7	185.9
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	59.6	298.0	548.9	208.2	225.1
Дархан-Уул	38.4	231.7	263.6	133.9	150.8
Дорноговь	97.4	140.4	280.3	126.5	122.8
Дундговь	94.4	281.0	335.4	202.0	232.8
Өмнөговь	62.9	135.2	196.8	95.2	73.3
Сэлэнгэ	75.4	180.7	281.8	96.3	201.5
Төв	88.0	174.5	238.8	80.0	133.0
Бүсийн дүн	72.4	190.7	270.5	118.3	153.2
Зүүн бүс					
Дорнод	48.1	188.0	233.0	147.8	138.4
Сүхбаатар	83.9	188.4	235.8	142.0	162.4
Хэнтий	87.2	163.9	360.3	146.7	110.4
Бүсийн дүн	71.7	179.6	278.7	145.8	135.1
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	53.2	109.8	121.6	96.8	72.5
Улсын дүн	359.4	968.2	1173.1	671.8	784.5

**Стационарын өвчлөлийн тэргүүлэх 10 шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар /**

Аймаг	Жирэмслэх, төрөх төрсний дараах үе	Арьс ба халимны өвчин	Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин	Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгаант үр дагавар
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	200.6	26.8	4.0	81.7	19.0
Говь-Алтай	206.4	42.4	55.4	49.9	47.7
Завхан	163.6	34.0	51.7	58.8	32.9
Увс	199.7	35.0	51.0	33.2	37.2
Ховд	219.8	44.0	39.6	91.4	39.1
Бүсийн дүн	198.7	35.8	37.7	65.0	33.9
Хангайн бүс					
Архангай	188.4	13.1	54.2	32.3	41.2
Баянхонгор	223.6	49.3	34.0	51.2	40.8
Булган	126.1	30.2	54.9	37.3	26.7
Орхон	186.9	15.0	51.0	44.7	57.6
Өвөрхангай	163.2	26.5	45.7	30.5	36.7
Хөвсгөл	177.2	28.7	31.4	23.7	32.0
Бүсийн дүн	179.5	26.5	44.1	35.5	39.6
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	240.6	38.3	64.0	41.2	47.1
Дархан-Уул	187.2	38.1	67.9	41.0	59.8
Дорноговь	181.9	27.5	38.6	86.7	51.4
Дундговь	154.6	37.7	52.8	77.2	30.3
Өмнөговь	185.3	16.3	37.4	34.1	38.6
Сэлэнгэ	140.5	12.6	41.1	37.0	33.2
Төв	102.6	20.5	43.7	43.1	16.1
Бүсийн дүн	159.0	24.8	48.1	48.6	38.9
Зүүн бүс					
Дорнод	195.2	43.5	104.0	46.2	60.0
Сүхбаатар	169.0	46.1	64.7	52.9	50.8
Хэнтий	158.9	27.6	85.8	73.6	39.7
Бүсийн дүн	175.2	38.6	86.8	57.7	50.3
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	129.9	18.8	37.1	28.8	34.8
Улсын дүн	842.3	144.6	253.7	235.6	197.4

**Стационарын нийт өвчлөл, насны ангилалаар
/2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг	Насны ангиллаар														
	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Баруун бүс															
Баян-Өлгий	488	820	398	460	614	1047	1430	1089	906	856	941	922	818	498	1528
Говь-Алтай	461	497	284	297	297	679	719	637	577	553	609	544	473	318	837
Завхан	541	641	200	313	357	664	725	792	769	791	764	747	571	459	1243
Увс	878	786	327	389	534	866	852	798	741	815	861	729	537	342	974
Ховд	1005	1070	319	376	608	852	1023	911	921	785	830	805	566	416	1307
Хангайн бүс															
Архангай	980	879	318	377	512	1093	1013	913	835	854	871	840	692	488	1191
Баянхонгор	948	759	232	326	542	1160	982	857	798	703	695	647	481	346	951
Булган	458	642	235	293	418	442	465	471	476	485	567	632	460	328	863
Орхон	654	703	203	204	397	922	884	793	803	691	762	740	522	426	1192
Өвөрхангай	971	985	323	414	566	1115	1016	937	813	719	808	695	568	525	1392
Хөвсгөл	1460	1311	340	400	674	1184	1189	991	990	946	1103	1164	852	578	1592
Төвийн бүс															
Говьсүмбэр	185	375	86	111	119	173	196	209	164	167	133	138	113	89	205
Дархан-Уул	963	1157	357	423	573	1117	982	959	969	788	879	746	698	540	1360
Дорноговь	650	734	199	240	331	657	568	531	478	394	436	475	399	265	727
Дундговь	355	616	207	216	253	421	438	362	408	414	447	441	315	238	888
Өмнөговь	412	545	193	193	288	618	581	451	422	337	373	332	257	182	641
Сэлэнгэ	847	1338	380	442	533	1050	855	818	751	669	810	746	662	454	1150
Төв	742	896	211	252	385	563	591	599	547	490	572	695	520	350	973
Зүүн бүс															
Дорнод	760	794	326	217	343	837	797	667	680	541	601	699	547	410	1114
Сүхбаатар	538	526	125	170	321	610	602	559	479	388	491	486	365	218	587
Хэнтий	871	1061	301	312	459	663	621	584	505	436	527	577	477	311	1037
Улаанбаатар	10645	13219	5477	4833	6614	15680	15482	13391	12494	10350	11370	11891	9972	8272	19975

**Стационарт хэвтэн эмчлүүлэгчид, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэгт	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэгт	Сумын эмнэлэгт	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэгт	Их эмчийн ортой салбар	Бага эмчийн ортой салбар	Хувийн эмнэлэгт	Бусад /аймаг сум дүүргийн харьяа цэргийн ангийн эмнэлэг, төмөр замын эмнэлэг/
Баруун бүс									
Баруун бүс	30.4	10.7	7.2	33.5	3.4	0.7	0.0	10.2	0.8
Баян-Өлгий	38.7	0.0	9.3	31.2	0.0	0.9	0.0	12.5	0.0
Говь-Алтай	34.9	0.0	9.0	30.6	0.0	3.2	0.0	7.7	5.5
Завхан	33.2	0.0	5.4	38.3	11.0	0.0	0.0	12.5	0.0
Увс	48.5	0.0	10.4	35.5	0.0	0.0	0.0	5.4	0.1
Ховд	0.0	47.7	2.2	32.1	6.4	0.0	0.0	11.5	0.0
Хангайн бүс									
Хангайн бүс	38.7	6.0	6.9	29.7	1.6	0.6	0.0	16.3	0.1
Архангай	41.9	0.0	10.0	33.7	0.0	1.0	0.0	13.5	0.0
Баянхонгор	52.9	0.0	5.9	27.1	0.0	1.5	0.0	12.7	0.0
Булган	36.9	0.0	9.9	35.0	0.0	0.0	0.2	17.9	0.0
Орхон	72.0	0.0	0.0	2.3	0.0	0.0	0.0	25.0	0.6
Өвөрхангай	0.0	33.7	2.2	41.1	9.0	0.9	0.0	13.2	0.0
Хөвсгөл	35.8	0.0	12.0	34.9	0.0	0.0	0.0	17.1	0.0
Төвийн бүс									
Төвийн бүс	43.4	6.1	3.3	26.6	6.1	0	0	11.8	3.4
Говьсүмбэр	70.4	0.0	0.0	13.2	0.0	0.0	0.0	0.0	16.4
Дархан-Уул	65.2	0.0	0.0	10.4	0.0	0.0	0.0	24.4	0.0
Дорноговь	44.3	0.0	2.9	20.7	17.6	0.0	0.0	6.6	8.5
Дундговь	55.0	0.0	9.9	26.4	0.0	0.0	0.0	8.8	0.0
Өмнөговь	0.0	56.2	7.2	31.0	0.0	0.0	0.0	5.6	0.0
Сэлэнгэ	33.1	0.0	5.0	25.7	17.6	0.0	0.0	14.1	7.2
Төв	37.8	0.0	0.0	58.2	0.0	0.0	0.0	4.0	0.0
Зүүн бүс									
Зүүн бүс	31.0	24.0	7.0	23.2	3.1	1.3	0.8	9.0	1.3
Дорнод	0.0	63.2	8.8	18.4	0.0	0.0	0.0	6.1	3.4
Сүхбаатар	58.7	0.0	4.6	30.5	0.0	0.0	0.0	6.2	0.0
Хэнтий	43.5	0.0	6.9	23.1	8.8	3.5	2.2	14.2	0.0
Улаанбаатар									
Улаанбаатар	82.0	0.0	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	14.1	0.0

**Амбулаторт бүртгэгдсэн өвчлөл, тусламж үйлчилгээний шатлалаар, хувиар
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

	Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлэг	Бүсийн оношлогоо эмчилгээний төв	Сум дундын эмнэлэг	Сумын эмнэлэг	Хөдөөгийн нэгдсэн эмнэлэг	Их эмчийн ортой салбарт	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг
Баруун бүс								
Баруун бүс	20.3	19.1	6.3	29.9	1.2	0.7	15.1	4.8
Баян-Өлгий	29.3	0.0	5.3	23.2	0.0	0.0	22.1	20.2
Говь-Алтай	42.8	0.0	8.3	36.9	0.0	3.5	5.9	2.2
Завхан	15.9	0.0	5.2	41.9	6.5	0.0	27.4	2.3
Увс	23.0	0.0	12.0	42.5	0.0	0.0	22.2	0.0
Ховд	0.0	67.9	0.5	10.4	1.2	0.0	6.0	5.6
Хангайн бүс								
Хангайн бүс	41.9	11.0	3.9	22.6	1.9	1.1	14.0	2.9
Архангай	50.9	0.0	3.8	34.6	0.0	1.0	7.3	2.4
Баянхонгор	59.2	0.0	5.2	20.8	0.0	1.2	8.3	5.3
Булган	39.8	0.0	6.3	48.2	0.0	0.0	5.6	0.0
Орхон	21.6	0.0	0.0	2.8	0.0	0.0	68.4	6.7
Өвөрхангай	0.0	50.9	0.7	21.1	9.0	2.9	13.3	2.0
Хөвсгөл	68.3	0.0	7.0	14.8	0.0	0.0	5.7	1.4
Төвийн бүс								
Төвийн бүс	42.2	7.0	3.9	24.1	4.1	0.0	16.8	1.4
Говьсүмбэр	71.0	0.0	0.0	14.9	0.0	0.0	14.1	0.0
Дархан-Уул	49.3	0.0	0.0	4.8	0.0	0.0	44.8	0.4
Дорноговь	20.7	0.0	4.6	31.4	28.8	0.0	6.3	7.9
Дундговь	44.9	0.0	7.6	38.6	0.0	0.0	8.1	0.0
Өмнөговь	0.0	40.3	15.0	30.0	0.0	0.0	12.5	2.2
Сэлэнгэ	39.5	0.0	3.1	42.4	5.1	0.0	9.6	0.0
Төв	73.0	0.0	0.0	24.5	0.0	0.0	2.2	0.0
Зүүн бүс								
Зүүн бүс	23.4	21.5	8.2	26.2	1.8	1.9	14.8	5.3
Дорнод	0.0	45.0	7.6	18.7	0.0	0.0	21.8	6.4
Сүхбаатар	68.1	0.0	5.6	34.9	0.0	0.0	10.5	3.0
Хэнтий	35.2	0.0	10.0	32.3	5.0	5.2	7.5	4.7
Улаанбаатар								
Улаанбаатар	85.1	0.0	0.0	3.8	0.0	0.0	7.3	3.2

**5 хүртэлх насны хүүхдийн өвчлөлийн тэргүүлэх шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг	Тухайн насны 1000 хүүхдэд				
	Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Хоол шингээх эрхтний өвчин	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Чих ба хөхөнцрийн өвчин	Арьс ба халимны өвчин
Баруун бүс					
Баян-Өлгий	167.9	12.6	4.1	9.2	5.7
Говь-Алтай	278.8	74.9	13.6	19.6	20.4
Завхан	369.4	44.5	8.0	7.7	8.8
Увс	476.4	47.2	22.5	26.0	20.4
Ховд	428.3	39.7	20.1	55.9	15.6
Хангайн бүс					
Архангай	439.3	93.9	12.8	69.7	22.1
Баянхонгор	368.8	65.7	16.4	26.6	22.9
Булган	301.8	39.8	9.9	7.8	7.3
Орхон	225.1	42.8	5.1	6.7	22.3
Өвөрхангай	376.7	66.1	19.1	28.9	33.0
Хөвсгөл	389.6	37.5	14.1	19.5	17.4
Төвийн бүс					
Говьсүмбэр	891.9	66.8	1.2	12.8	28.5
Дархан-Уул	419.2	68.4	2.1	34.6	40.6
Дорноговь	443.1	36.6	13.3	15.4	27.5
Дундговь	260.2	17.1	4.8	6.8	7.4
Өмнөговь	658.3	63.8	23.7	60.9	22.5
Сэлэнгэ	395.4	31.8	12.7	21.2	17.3
Төв	384.5	44.5	11.7	4.2	27.5
Зүүн бүс					
Дорнод	452.1	95.3	5.9	34.0	24.3
Сүхбаатар	385.5	41.1	12.0	5.4	17.0
Хэнтий	499.7	42.7	18.9	27.3	24.7
Улаанбаатар					
Улаанбаатар	188.1	41.4	10.2	10.0	20.7

**Хүн амын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2012 оны хатас жилийн байдлаар/**

Өвчний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар														
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
A	179575	94153	34184	55328	15669	12468	8552	6483	6442	5561	5120	4789	5257	5042	4233	2958	7489
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	149571	88946	3938	9824	12636	10813	9315	9613	10413	10473	11031	11291	11904	11338	9176	6368	11438
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин /I00-I99/	123276	75800	186	130	246	604	1543	2766	3768	4861	6604	9302	13755	17560	15797	12545	33609
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	117307	90449	262	2181	1848	2911	5869	12588	14887	14473	13766	12349	11318	8838	5611	3524	6882
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	68211	24946	783	5175	3255	4361	5463	8234	8447	6734	6077	5147	4546	3699	2349	1334	2607
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	57856	35038	1877	1516	1069	1757	3019	4073	4810	5285	5633	5867	6224	5816	3844	2435	4631
Жирэмслэх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	56582	56559	0	0	0	30	3322	17563	15945	11003	6816	1795	102	6	0	0	0
Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	40474	20029	516	5734	8040	4864	3462	5560	3675	2136	1466	1224	1092	975	632	377	721
Арьс ба халлимы өвчин /L00-L99/	40256	22965	1462	4646	2773	3439	4568	4849	3279	2654	2295	2085	2209	1869	1282	983	1863
Нүд ба түүний дайврын өвчнүүд /H00-H99/	33090	20861	447	1558	1091	1390	1570	2114	2223	2079	2116	2314	2939	3232	2465	2110	5442

Стационарын өвчлөлийн эхний 10 шалтгаан
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Өвчний нэршил	Бүртгэгдсэн өвчлөл		Насны ангиллаар														
	Бүгд	Үүнээс: Эмэгтэй	1 хүртэлх	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
A	1	2	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Амьсгалын тогтолцооны өвчин /J00-J98/	65301	32034	18963	21665	3530	2836	1989	1492	1565	1389	1362	1337	1600	1587	1397	1033	3536
Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин /I00-I99/	56897	33475	95	55	100	271	616	960	1302	1782	2597	3751	6020	7776	7267	6104	18201
Жирэмсэлх, төрөх, төрсний дараах үе /O00-O99/	54770	54749	0	0	0	30	3229	17104	15425	10647	6549	1694	89	3	0	0	0
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин /N00-N99/	43191	31290	86	776	725	1140	2315	4094	4650	4648	4676	4388	4253	3419	2437	1661	3923
Хоол шингээх эрхтний өвчин /K00-K93/	42195	22891	2178	1750	1195	1736	2095	2462	2597	2947	3393	3646	4089	3867	3176	2335	4729
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин /G00-G99/	22971	12902	1093	614	428	774	1141	1290	1517	1842	2023	2155	2363	2276	1613	1158	2684
Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин /A00-B99/	15400	7259	185	2402	3126	2068	1267	1254	826	587	523	602	685	638	438	253	546
Яс булчин, холбох нэхдэсийн өвчин /M00-M99/	13620	8866	16	68	92	244	412	493	678	803	966	1102	1420	1687	1483	1238	2918
Бэртэл, хордлого ба бусад зарим гадны шалтгааны үр дагавар /S00-T98/	13433	4502	225	1156	487	634	855	1277	1392	1328	1413	1180	1059	807	531	340	749
Арьс ба халимын өвчин /L00-L99/	8545	4477	349	633	435	616	900	793	596	542	531	547	607	572	398	294	732

**Хорт хавдрын өвчлөл, нас баралтын мэдээлэл
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

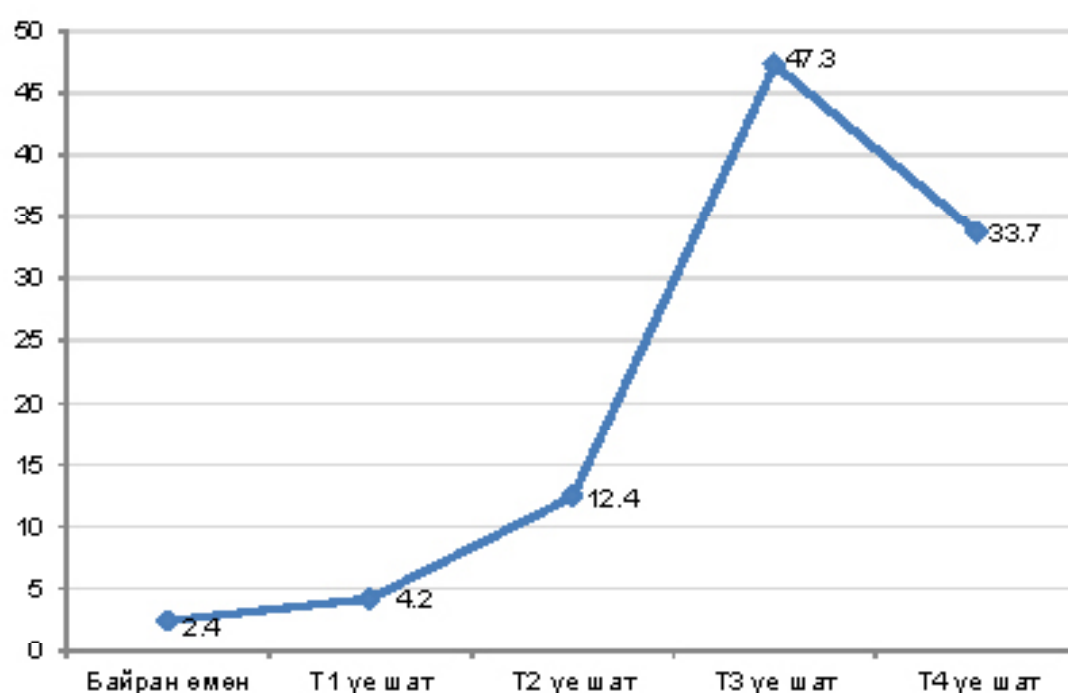
1. Хорт хавдрын өвчлөл, нас баралт

Монгол улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар хорт хавдрын шинэ тохиолдол 1609 , хорт хавдрын улмаас нас барсан 1110 тохиолдол бүртгэгдээд байна. 1609 шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдрын 19,0% нь эрт үе шатандаа, 81,0% хожуу үе шатандаа оношлогдсон байна. /Хүснэгт 1 /

Хүснэгт 12. Хорт хавдрын шинэ тохиолдол, нас баралт, /2012 хагас жилийн байдлаар/

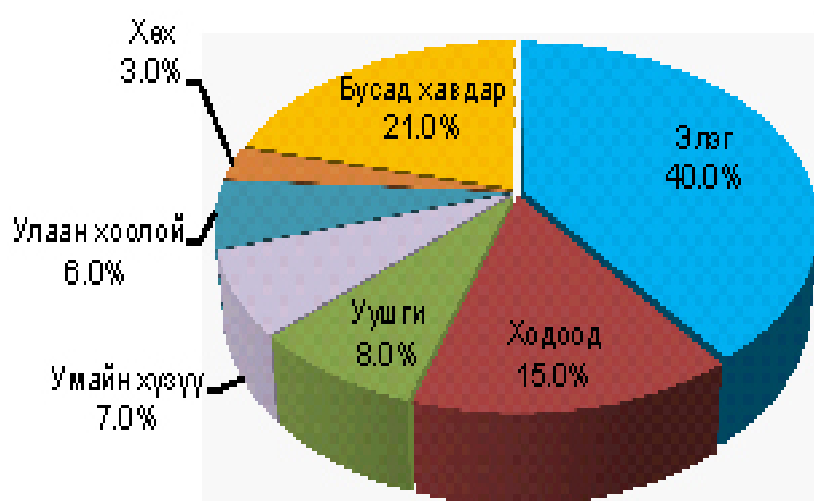
Аймагууд	Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар, тохиолдлын тоо, үе шат, илрүүлэлт- хувиар								Хорт хавдрын нас баралт
	Т.т	Байран өмөн	T1	T2	Эрт илрүүлэлт %/	T3	T4	Хожуу үеийн хувь	
Архангай	61	0	1	6	11,5	42	12	88,5	57
Баян-Өлгий	44	2	2	3	15,9	29	8	84,1	36
Баянхонгор	51	2	0	2	7,6	32	15	92,2	41
Булган	35	2	1	6	25,7	12	14	74,3	19
Говь-Алтай	47	0	0	6	12,8	16	25	87,2	47
Говь-Сүмбэр	2	0	0	1	50,0	1	0	50,0	0
Дархан-Уул	97	4	2	13	19,6	39	39	80,4	72
Дорноговь	28	0	0	3	10,7	18	7	89,3	20
Дорнод	91	3	6	13	24,2	56	13	75,8	68
Дундговь	45	0	0	13	28,9	28	4	71,1	23
Завхан	31	0	0	0	0,0	16	15	100,0	30
Орхон	39	0	1	9	25,6	23	6	74,4	0
Өвөрхангай	39	0	1	7	20,5	23	8	79,5	10
Өмнөговь	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0	0
Сүхбаатар	57	0	2	13	26,3	31	11	73,7	38
Сэлэнгэ	40	2	2	8	30,0	22	6	70,0	21
Төв	71	1	2	10	18,3	45	13	81,7	48
Увс	0	0	0	0	0	0	0	0	64
Ховд	81	1	5	11	21,0	34	30	79,0	53
Хөвсгөл	81	2	1	8	13,6	39	31	86,4	46
Хэнтий	0	0	0	0	0,0	0	0	0,0	0
Улаанбаатар	669	19	42	67	19,1	255	286	80,9	417
Бүгд	1609	38	68	199	19,0	761	543	81,0	1110

Зураг 15. Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар үе шатаар, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдрын бүтцийг авч үзвэл Элэг 40.0%, Ходоод 15.0%, Уушиг 8.0%, Умайн хүзүү 7.0%, Улаан хоолой 6.0% Хөх 3.0%, бусад хавдрууд 21.0% тус тус эзлэж байна.

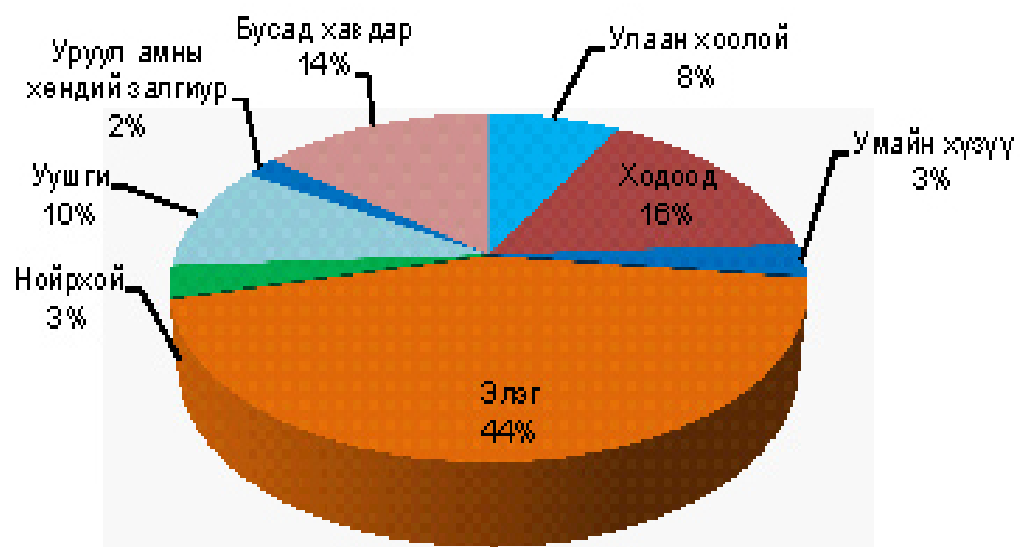
Зураг 16. Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдрын бүтэц, /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Хүснэгт 13. Зонхилон тохиолдох хорт хавдар-тохиолдлын тоо, үе шат

Өвчний нэршил /ӨОУА-10/	Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар			TNM үе шатаар					
	Бүгд	Эр	Эм	T1n s1tu	T1	T2	T3	T4	Бүгд
Улаан хоолой C15 /D00.1/	102	51	51	3	3	7	60	29	102
Ходоод C16 /D00.2/	245	161	84	2	7	24	114	98	245
Элэг C22 /D01.5/	642	366	276		21	79	310	232	642
Уушги C34 /D02.2/	120	96	24			3	62	55	120
Хөх C50/D05-06.9/	49		49			13	25	11	49
Умайн хүзүү C53/D06-06.9/	111		111	29	13	19	43	7	111
Бусад хавдрууд	340	155	185	4	24	54	147	111	340
Бүгд хорт хавдар	1609	829	780	38	68	199	761	543	1609

Зураг 17. Хорт хавдрын нас баралтын бүтэц

Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг үзлэгийн талаар

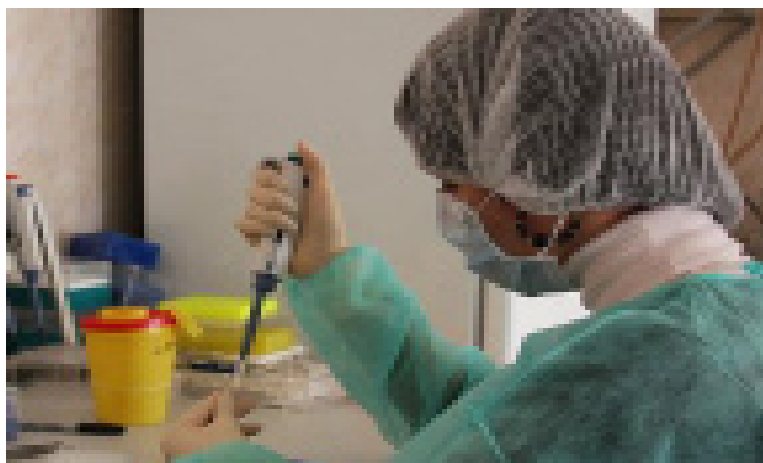
2012 оны 4 дүгээр сарын 7-нд халдварт бус өвчний эрт илрүүлгийн үзлэг эхэлснээс хойш артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 44612 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 7.1 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 44.9%, артерийн гипертензитэй байж болох 17.2%, онош батлагдсан 9.3% байна.

Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлгийн үзлэгт нийт 27070 хүн хамрагдаж, хамрагдвал зохих хүн амын 4.3 хувийг эзэлж байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр хэвийн 79.4%, өлөн үеийн глюкозын өөрчлөлттэй 9.8%, онош батлагдсан 2.2% байна.

Эрт илрүүлгийн үзлэгт хамрагдсан хүн амын 37.1 хувь нь эрэгтэй, 62.9 хувь нь эмэгтэйчүүд эзэлж байна. Насны хувьд авч үзэхэд 24.1 хувь нь 40-44 насны, 21.9 хувь нь 45-49 насны, 21.0 хувь нь 50-54 насны, 16.7 хувь нь 55-59 насны, 13.3 хувь нь 60-64 насны хүмүүс байна. Эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдсан хүн амын 23.3 хувь нь хуучин артерийн гипертензи оношлогдсон, 5.1 хувь нь хуучин чихрийн шижин оношлогдсон хүн үзлэгт хамрагдсан байна.

Зураг 18. Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь, аймгаар

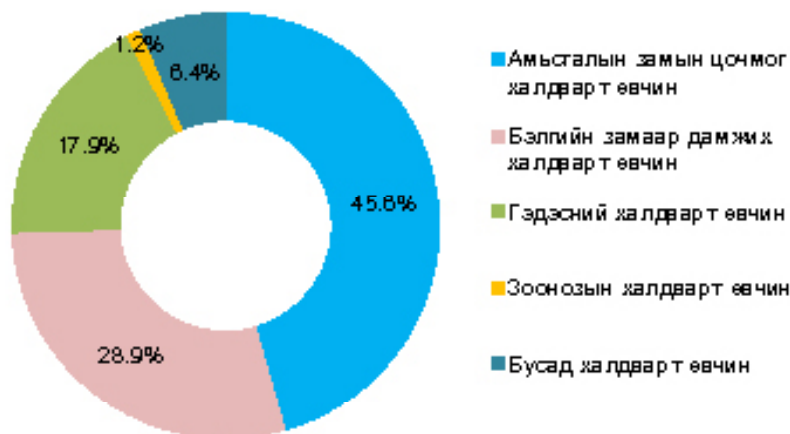
БҮЛЭГ V. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

БҮЛЭГ 5. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

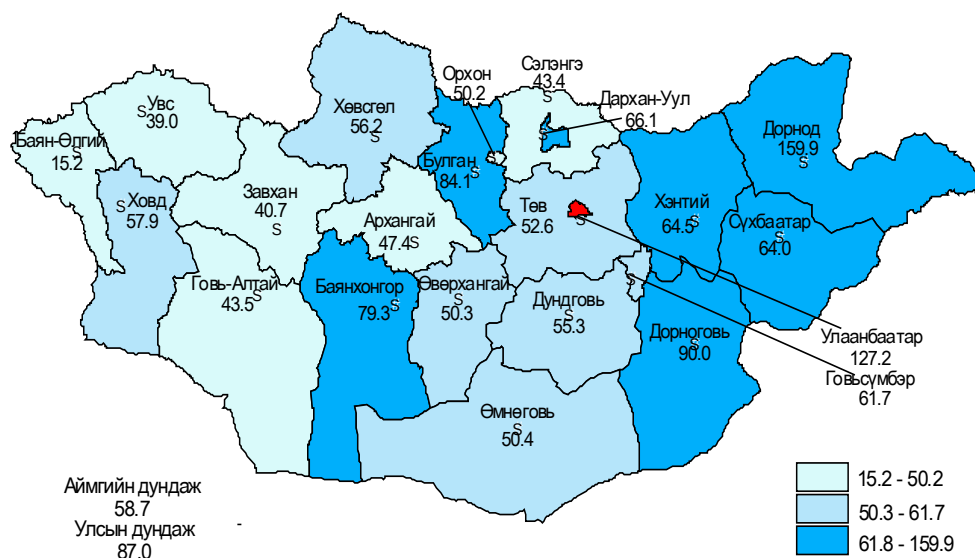
Улсын хэмжээнд 2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар 24 төрлийн 24205 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 87.0 ногдож байна. Халдварт өвчний

Зураг 19. Халдварт өвчний бүтэц, хувиар /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

10000 хүн амд ногдох халдварт өвчний гаралт Дорнод 159.9, Дорноговь 90.0, Улаанбаатар хот 127.2 байгаа нь улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байна.

Зураг 20. Халдварт өвчин 10 000 хүн амд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

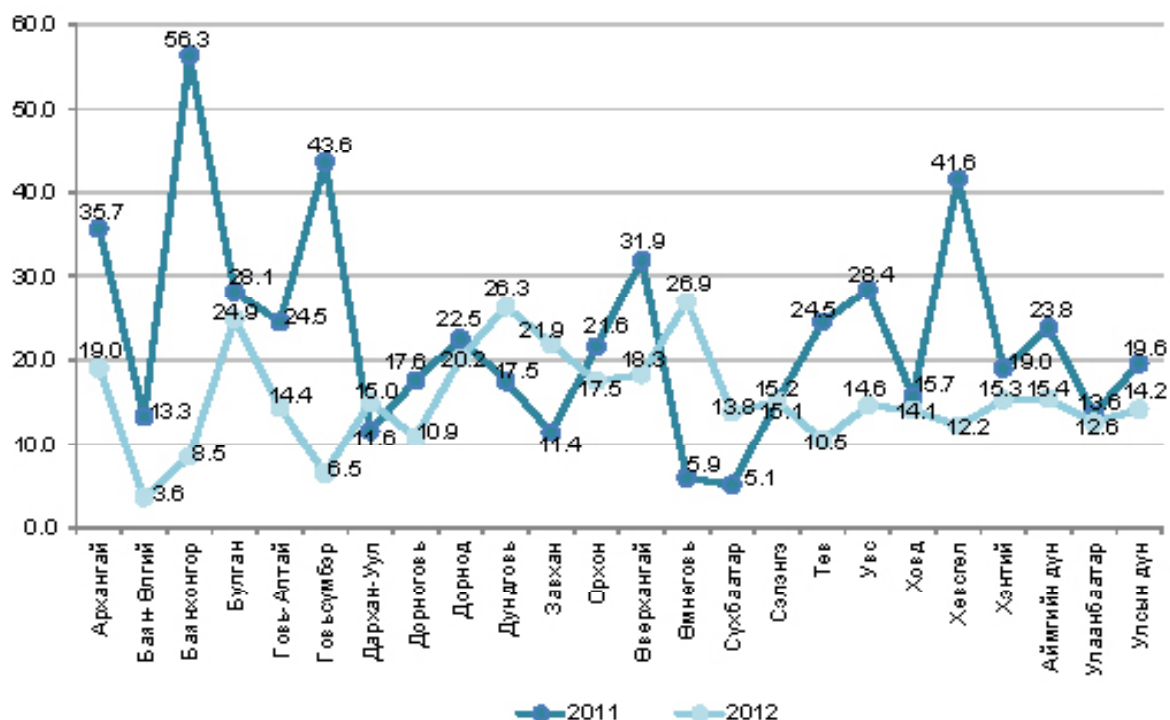

Вирүст хепатит

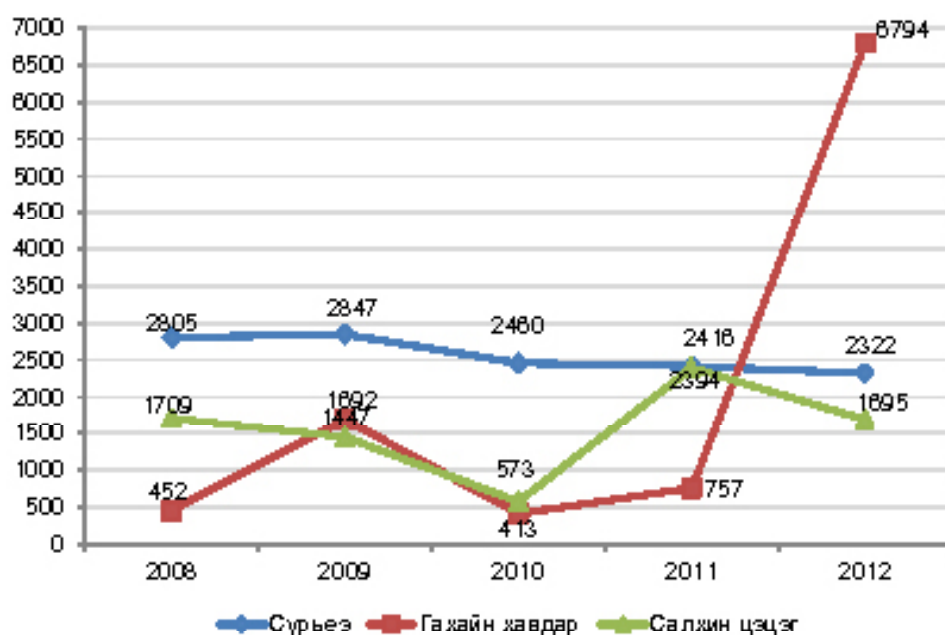
2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар 3958 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 14.2 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 1493 тохиолдол буюу 10 000 хүн ам тутамд

Зураг 21. Вирүст хепатитийн өвчлөл 10 000 хүн амд /2011-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар амьсгалын замын цочмог халдварт өвчний 11027 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 45.6 хувийг эзэлж байна.

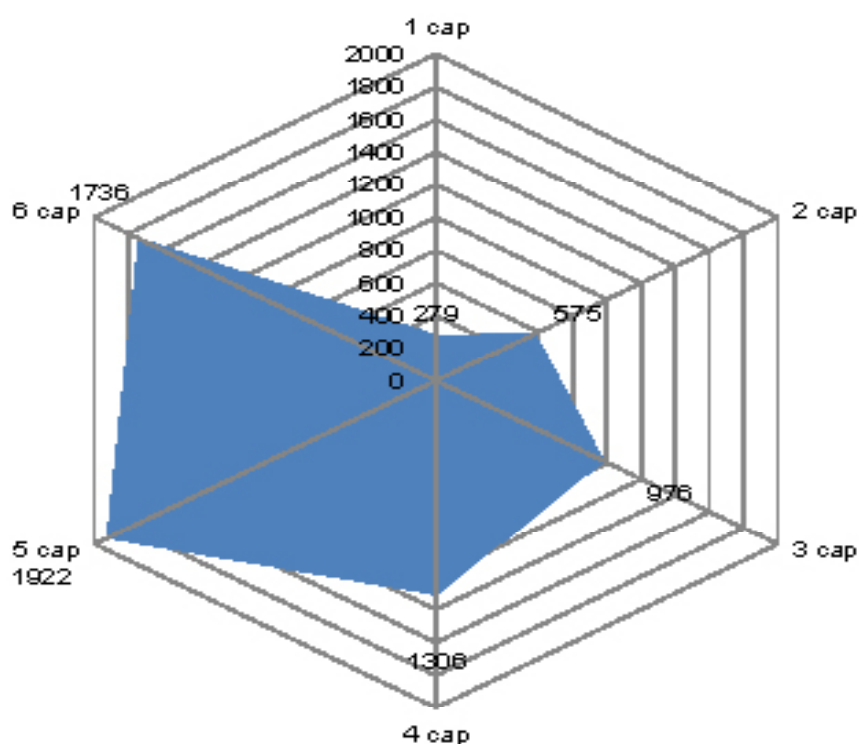
Зураг 22. Амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин, бодит тоогоор /2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

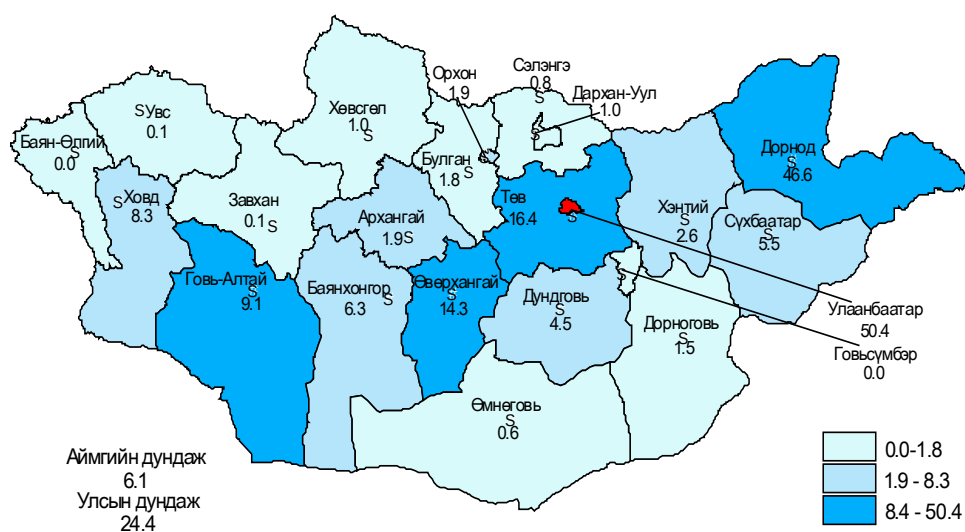
Гахай хавдар

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар 6794 тохиолдол буюу 10 000 хүн амд 24.4 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 10 000 хүн амд 21.7 өвчлөлөөр нэмэгджээ. Нийт

Зураг 23. Гахай хавдрын өвчлөл, бодит тоо, улиралаар, 2012

Зураг 24. Гахай хавдрын өвчлөл, 10 000 хүн амд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Улаанбаатар хотод бүртгэгдсэн өвчлөлийг дүүргээр авч үзэхэд: Сүхбаатар -945, Баянзүрх-1762, Чингэлтэй-778, Хан-Уул-580, Баянгол-839, Сонгинохайрхан дүүрэгт-725, Багануур-53, Налайх-33 тохиолдол тус тус байна. Гахай хавдрын өвчлөл 5-14

Сүрьеэгийн өвчлөл

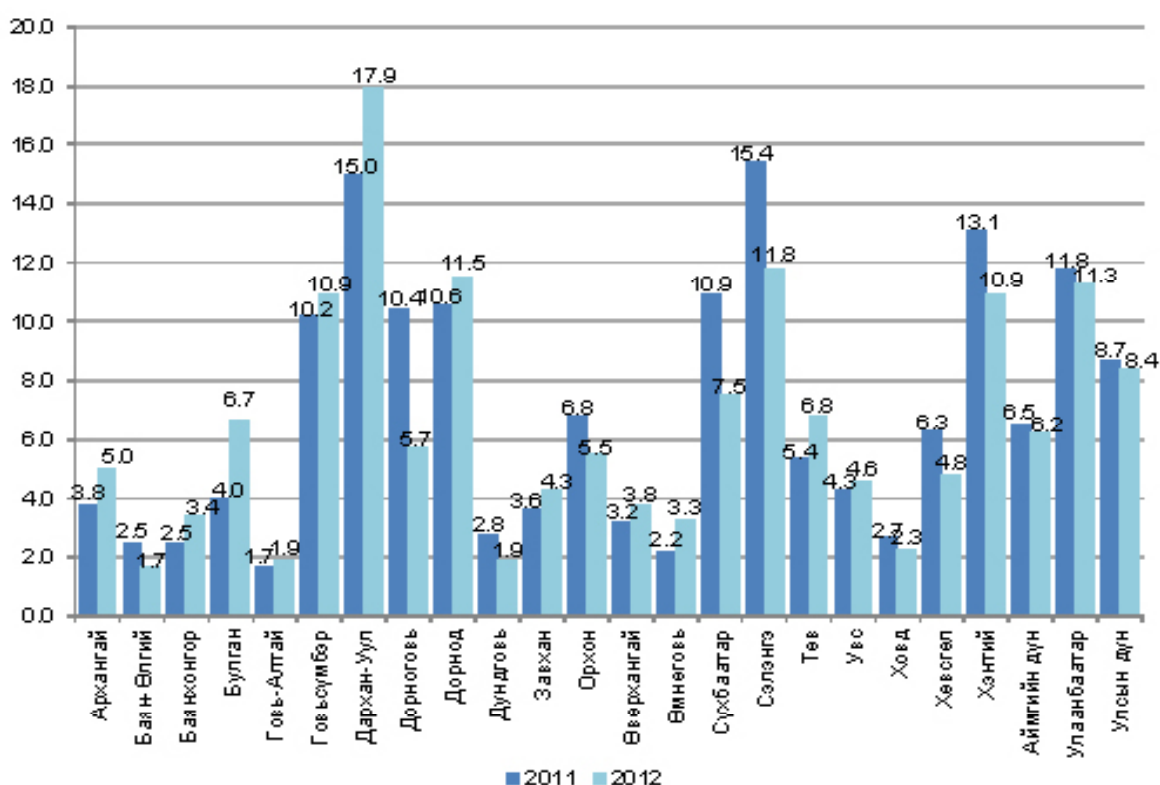
Сүрьеэ өвчний 2322 тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 8.4 ногдож байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс 94 тохиолдлоор буурчээ.

Хүснэгт 14. Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин 10 000 хүн амд /2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	9.0	9.2	9.0	8.7	8.4
УБ хот	12.9	12.9	12.2	11.8	11.3
Аймгийн дундаж	6.5	6.8	6.8	6.5	6.2

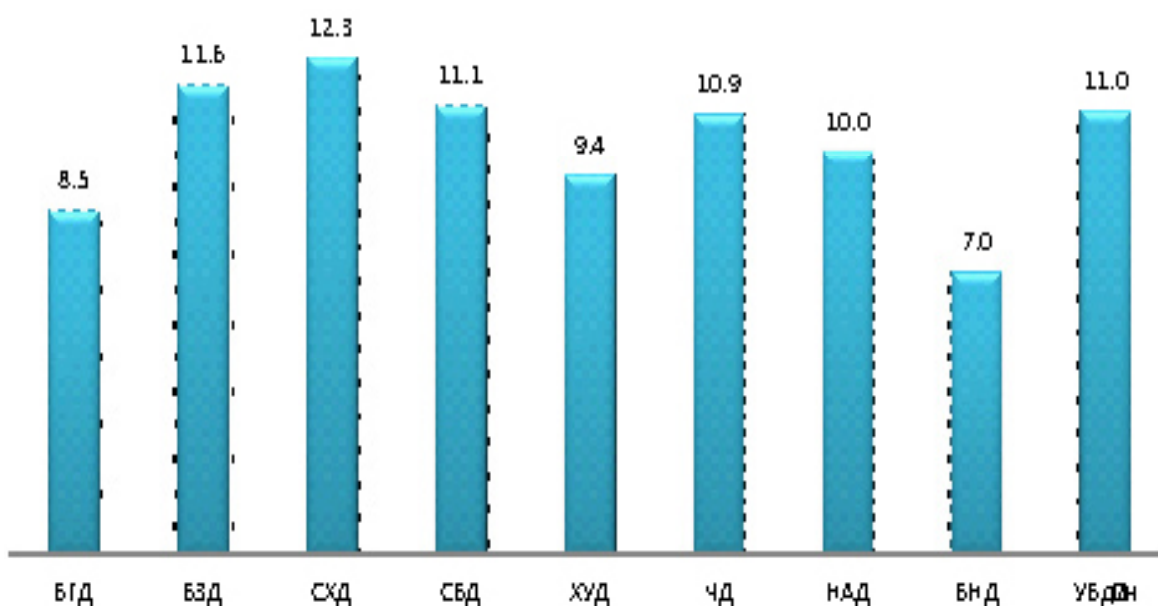
Сүрьеэгийн өвчлөл 10 000 хүн амд улсын дундаж үзүүлэлтээс өндөр байгаа аймгуудыг дурьдвал: Дархан-Уул /17.9/, Сэлэнгэ /11.8/, Говьсүмбэр /10.9/, Дорнод /11.5/, Хэнтий /10.9/, Улаанбаатар хот /11.3/ байна. Шинээр илэрсэн сүрьеэтэй өвчтөний 53.7 хувь нь эрэгтэй, 46.3 хувь нь эмэгтэйчүүд байгаа ба 67.2 хувийг 16-44 насныхан эзэлж байгаа нь залуу, хөдөлмөрийн насны хүмүүс илүүтэй өвчилж байна.

Зураг 25. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд /2011-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Сүрьеэ өвчний илрүүлэлтийг 13.2 хувийг идэвхтэй үзлэгээр, 30.4 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 56.4 хувийг амбулаторт өвчний учир ирэх үед илрүүлсэн байна. Халдварын эх уурхай нь 8.4 хувь нь халдвартай хэлбэрийн сүрьеэтэй өвчтөнөөс, 4.2 хувь нь архаг өвчтөнөөс, 87.4 хувь нь халдварын эх уурхай нь тогтоогдоогүй байна.

Зураг 26. Сүрьеэгийн өвчлөл, 10 000 хүн амд, дүүргээр /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

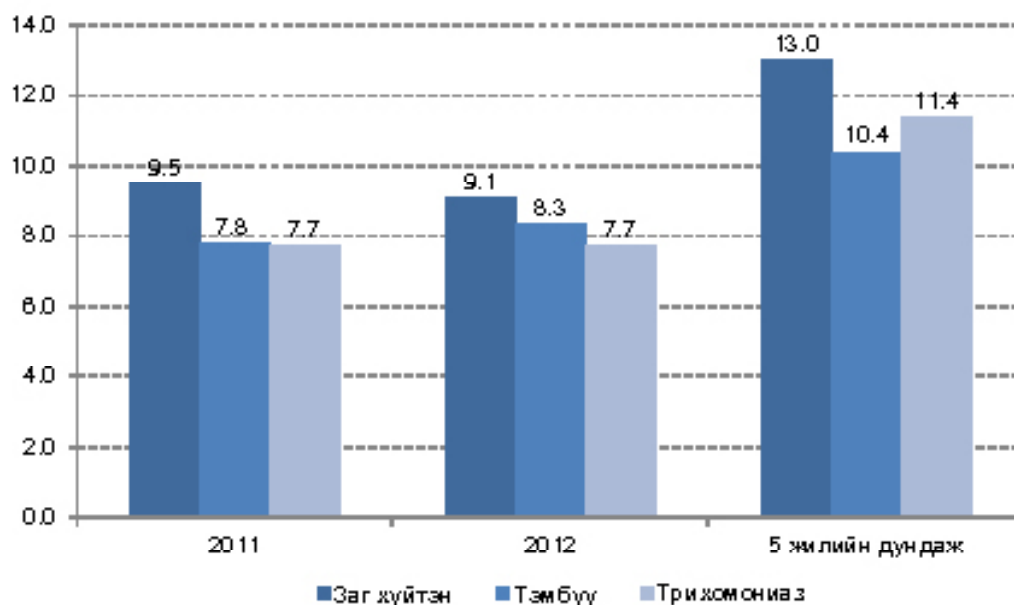
Шинээр илэрсэн сүрьеэтэй өвчтөнүүдийн 45.1 хувь нь эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 54.9 хувь нь гэрээр эмчилгээ хийлгэж байна.

Сүрьеэ өвчний шалтгаант нас баралт 71 тохиолдол бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 17 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба насны хувьд 20 хүртэлх насны 9.7 хувь, 20-29 насны 26.3, 30-39 насны 25.7 хувь, 40-49 насны 20.6, 50 аас дээш насны хүмүүс 17.7 хувийг эзэлж байна.

Бэлгийн замаар дамжих халдвар

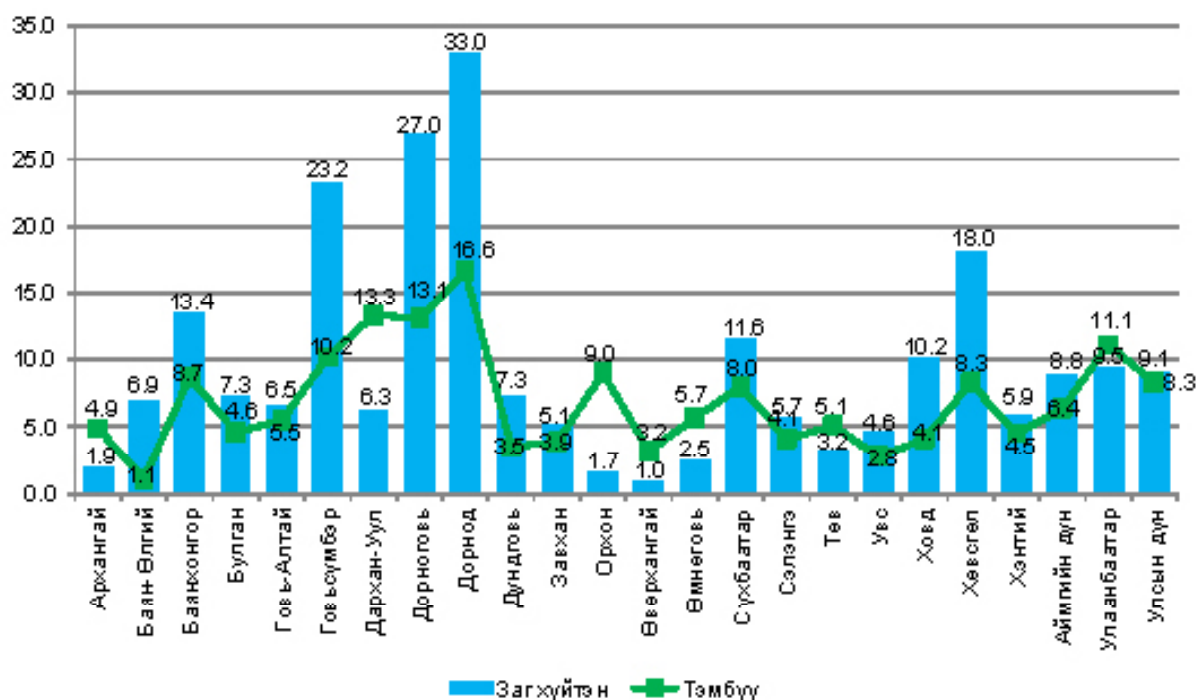
2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар бэлгийн замаар дамжих халдварын нийт 6996 тохиолдол бүртгэгдснээс 30.7 хувийг трихомониаз, 36.1 хувийг заг хүйтэн, 33.2 хувийг тэмбүү өвчин тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад заг хүйтэн 116 тохиолдлоор буурч, трихомониаз 21, тэмбүү өвчин 153 тохиолдлоор тус тус нэмэгджээ. ХДХВ/ДОХ-ын 10 тохиолдол Улаанбаатар хотоос мэдээлэгдэж бүртгэгдээд байна. Нийгмийн байдлаар авч үзэхэд 43.7 хувь нь ажилгүй, 34.0 хувь нь ажил эрхэлдэг, 17.8 хувь нь оюутнууд байна. Халдварын эх уурхай нь байнгын бэлгийн хавьтагчаас 56.7 хувь нь, тохиолдлын бэлгийн хавьтлаас 41.7, биеэ үнэлэгчээс 0.3 хувь нь халдвар авсан байна.

Зураг 27. Зонхилон тохиолдох бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд /2011-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Бэлгийн замаар дамжих халдвараар өвчлөгсдийн 9.7 хувь нь 20 хүртэлх насныхан, 82.7 хувь нь 20-39 насныхан, 7.6 хувийг 40-өөс дээш насны хүмүүс эзэлж байна. Нийгмийн байдлаар авч үзэхэд 42.3 хувь нь ажилгүй, 34.8 хувь нь ажил эрхэлдэг, 16.2 хувь нь оюутнууд байна. Халдварын эх уурхай нь байнгын бэлгийн хавьтагчаас 56.1 хувь, тохиолдлын бэлгийн хавьтлаас 41.2, биеэ үнэлэгчээс 0.6 хувь нь халдвар авсан байна.

Зураг 28. Заг хүйтэн, тэмбүүгийн өвчлөл 10 000 хүн амд /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Илрүүлэлтийн хувьд 38.7 хувь нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 54.3 хувь нь өвчний учир амбулаторт ирсэн үзлэгээр илэрчээ. Бэлгийн замаар дамжих халдвартай хүмүүсийн 32.6 хувийг жирэмсэн эмэгтэйчүүд эзэлж байгаа нь анхаарал татсан асуудал болж байна.

Халдварт өвчний шалтгаант нас баралт

2012 оны эхний 6 сарын байдлаар халдварт өвчний шалтгаант нас баралтын нийт 91 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. Нас баралтын тохиолдлыг өвчний шалтгаанаар авч үзвэл: сүрьеэ- 71, вируст гепатит- 7, ёлом -1, салхинцэцэг-1, төрөлхийн тэмбүү өвчний шалтгаанаар 3 тус тус нас барсан байна.

Хүснэгт 15. Сүрьеэгийн нас баралтын түвшин 10000 хүн амд /2008-2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Байршил	2008	2009	2010	2011	2012
Улсын дундаж	0.2	0.2	0.3	0.2	0.3
УБ хот	0.2	0.2	0.5	0.3	0.4
Аймгийн дундаж	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1

БҮЛЭГ VI. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

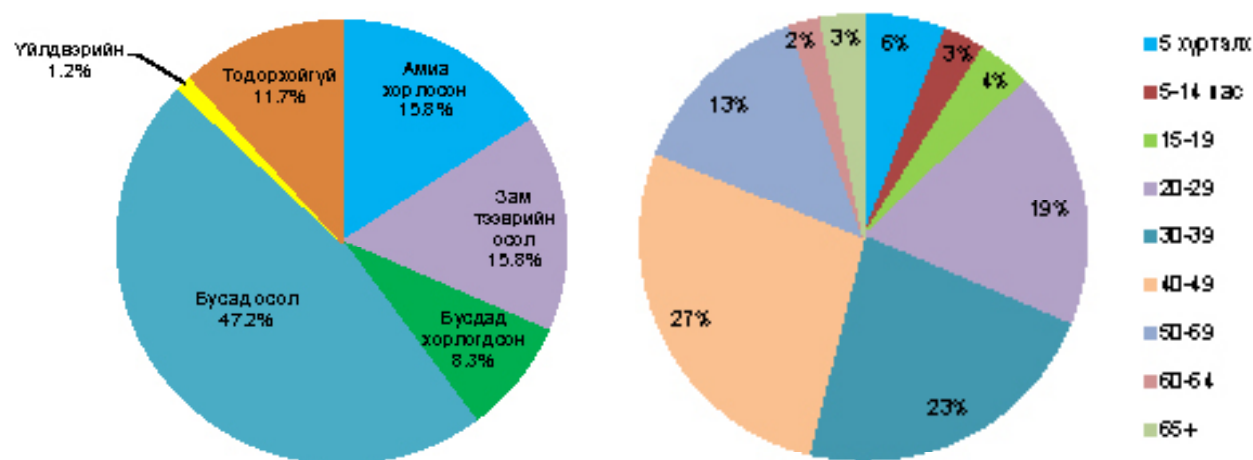
БҮЛЭГ 6. ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТ

2012 оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт нас баралтын 8711 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 164 тохиолдлоор нэмэгдсэн байна.

Нас барсан хүний 61.6 хувь нь эрэгтэй, 38.4 хувь нь эмэгтэй байна.

Нийт нас баралтын 24.8 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 24.5 хувийг хоног болоогүй нас баралт эзэлж байна. Хоног болоогүй нас баралтын хувь өнгөрсөн оны

Зураг 29. Осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын хэлбэр, насны ангиллаар, хувиар /2012 оны хагас жилийн байдлаар/

Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан 1635 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт нас баралтын 18.8 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд өнгөрсөн оны мөн үеэс 105 тохиолдол буюу 6.9 хувиар нэмэгдсэн байна.

Зүрх-судасны тогтолцооны өвчлөлийн шалтгаант нас баралт дотор тархинд цус харвалт 35.1, зүрхний цус хомсрох өвчин 27.4 хувь, зүрхний булчингийн цочмог шигдээс 13.9 хувь, даралтдах өвчин 6.1 хувийг тус тус эзэлж байна.

Хорт хавдрын нас баралтын дийлэнхи хувийг элэг ба элгэн дэх цэсний сувгийн өмөн 44.6 хувийг эзэлжээ.

**Хүн амын нас баралт /1000 хүн амд харьцуулснаар/
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, Нийслэл	Нас баралт		Эрэгтэй		Эмэгтэй	
	Бодит тоо	1000 хүн амд	Бодит тоо	1000 хүн амд	Бодит тоо	1000 хүн амд
Баруун бүс	1054	2.96	621	3.50	433	2.42
Баян-Өлгий	222	2.51	138	3.11	84	1.90
Говь-Алтай	157	2.95	92	3.51	65	2.40
Завхан	223	3.44	121	3.76	102	3.13
Увс	237	3.24	139	3.81	98	2.68
Ховд	215	2.79	131	3.43	84	2.16
Хангайн бүс	1776	3.40	1118	4.34	658	2.48
Архангай	265	3.14	164	3.94	101	2.36
Баянхонгор	237	3.10	154	4.11	83	2.13
Булган	172	3.19	111	4.10	61	2.27
Орхон	290	3.18	191	4.31	99	2.11
Өвөрхангай	352	3.48	208	4.14	144	2.82
Хөвсгөл	460	3.98	290	5.11	170	2.89
Төвийн бүс	1311	2.89	803	3.56	508	2.23
Говьсүмбэр	49	3.61	33	4.89	16	2.34
Дархан-Уул	331	3.47	197	4.24	134	2.73
Дорноговь	168	2.82	103	3.47	65	2.18
Дундговь	112	2.93	58	3.04	54	2.82
Өмнөговь	143	2.29	95	3.07	48	1.52
Сэлэнгэ	283	2.87	172	3.50	111	2.25
Төв	225	2.63	145	3.34	80	1.90
Зүүн бүс	625	3.33	375	4.02	250	2.65
Дорнод	274	3.92	164	4.74	110	3.12
Сүхбаатар	153	2.97	93	3.60	60	2.33
Хэнтий	198	2.99	118	3.61	80	2.39
Улаанбаатар	3869	3.06	2398	3.99	1471	2.21

**ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН /АЙМГААР/
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин		Хавдар		Өвчлөл ба нас баралтын гадны шалтгаан		Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин		Амьсгалын тогтолцооны өвчин	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс										
Баян-Өлгий	92	10.4	34	3.8	8	0.9	37	4.2	29	3.3
Говь-Алтай	70	13.1	46	8.6	15	2.8	5	0.9	8	1.5
Завхан	98	15.1	61	9.4	27	4.2	11	1.7	3	0.5
Увс	105	14.4	68	9.3	32	4.4	12	1.6	5	0.7
Ховд	97	12.6	52	6.8	20	2.6	10	1.3	15	1.9
Хангайн бүс										
Архангай	126	14.9	56	6.6	34	4.0	14	1.7	11	1.3
Баянхонгор	91	11.9	41	5.4	39	5.1	22	2.9	20	2.6
Булган	75	13.9	40	7.4	21	3.9	15	2.8	3	0.6
Орхон	118	12.9	49	5.4	54	5.9	26	2.9	5	0.5
Өвөрхангай	183	18.1	45	4.4	44	4.3	23	2.3	12	1.2
Хөвсгөл	221	19.1	78	6.8	56	4.9	26	2.3	27	2.3
Төвийн бүс										
Говьсүмбэр	17	12.5	13	9.6	7	5.2	7	5.2	2	1.5
Дархан-Уул	124	13.0	84	8.8	59	6.2	25	2.6	5	0.5
Дорноговь	41	6.9	25	4.2	37	6.2	26	4.4	13	2.2
Дундговь	49	12.8	22	5.8	16	4.2	7	1.8	4	1.0
Өмнөговь	54	8.6	30	4.8	18	2.9	15	2.4	3	0.5
Сэлэнгэ	138	14.0	58	5.9	33	3.3	27	2.7	6	0.6
Төв	89	10.4	51	6.0	28	3.3	13	1.5	10	1.2
Зүүн бүс										
Дорнод	97	13.9	60	8.6	54	7.7	32	4.6	9	1.3
Сүхбаатар	38	7.4	38	7.4	18	3.5	14	2.7	10	1.9
Хэнтий	71	10.7	27	4.1	31	4.7	28	4.2	9	1.4
Улаанбаатар										
Улаанбаатар	1149	9.1	835	6.6	901	7.1	351	2.8	124	1.0
Улсын дүн	3143	11.3	1813	0.7	1552	5.6	746	2.7	333	1.2

**ХҮН АМЫН НАС БАРАЛТЫН ТЭРГҮҮЛЭХ ШАЛТГААН /АЙМГААР/
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

Аймаг, нийслэл	Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин		Шээс бэлгэсний тогтолцооны өвчин		Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин		Төрөх тойрны перинаталь үед үүсэх оёг		Дотоод шүүрэл, тэжээлийн бодисын солилцооны	
	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд	Бодит тоо	10000 хүн амд
Баруун бүс										
Баян-Өлгий	4	0.5	5	0.6	1	0.1	7	0.8	1	0.1
Говь-Алтай	2	0.4	2	0.4	1	0.2	3	0.6	1	0.2
Завхан	2	0.3	6	0.9	0	0.0	11	1.7	0	0.0
Увс	2	0.3	1	0.1	2	0.3	9	1.2	1	0.1
Ховд	2	0.3	2	0.3	3	0.4	7	0.9	1	0.1
Хангайн бүс										
Архангай	6	0.7	2	0.2	0	0.0	11	1.3	1	0.1
Баянхонгор	4	0.5	3	0.4	3	0.4	6	0.8	3	0.4
Булган	5	0.9	3	0.6	1	0.2	5	0.9	1	0.2
Орхон	13	1.4	3	0.3	7	0.8	12	1.3	1	0.1
Өвөрхангай	1	0.1	6	0.6	0	0.0	25	2.5	0	0.0
Хөвсгөл	7	0.6	5	0.4	3	0.3	26	2.3	2	0.2
Төвийн бүс										
Говьсүмбэр	0	0.0	1	0.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Дархан-Уул	0	0.0	1	0.1	12	1.3	6	0.6	10	1.0
Дорноговь	1	0.2	4	0.7	4	0.7	6	1.0	2	0.3
Дундговь	1	0.3	4	1.0	4	1.0	6	1.6	2	0.5
Өмнөговь	2	0.3	2	0.3	0	0.0	8	1.3	4	0.6
Сэлэнгэ	4	0.4	3	0.3	4	0.4	3	0.3	4	0.4
Төв	2	0.2	4	0.5	1	0.1	3	0.4	1	0.1
Зүүн бүс										
Дорнод	5	0.7	0	0.0	4	0.6	6	0.9	2	0.3
Сүхбаатар	4	0.8	1	0.2	1	0.2	7	1.4	2	0.4
Хэнтий	4	0.6	1	0.2	6	0.9	4	0.6	2	0.3
Улаанбаатар										
Улаанбаатар	82	0.6	37	0.3	125	1.0	140	1.1	43	0.3
Улсын дүн	153	0.5	96	0.3	182	0.7	311	1.1	84	0.3

Хүн амын нас баралтын эхний 10 шалтгаан, (насны ангиллаар)
/2012 оны хатас жилийн байдлаар/

Өвчний нэршил	Хүйс	Бүгд	0-1	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Цус эргэлтийн тогтолцооны өвчин	Эр	1831	3	2	1	2	5	7	13	35	57	101	176	212	215	187	815
	Эм	1311	2	0	0	2	3	4	8	13	20	36	81	115	88	108	831
	Бүгд	3142	5	2	1	4	8	11	21	48	77	137	257	327	303	295	1646
Хардар	Эр	1020	3	1	3	4	9	12	4	9	19	42	99	154	152	125	384
	Эм	793	1	3	3	2	6	12	7	15	23	29	48	59	71	81	433
	Бүгд	1813	4	4	6	6	15	24	11	24	42	71	147	213	223	206	817
Гадны шалтгаант өвчлөл ба үхэл	Эр	1249	18	34	17	19	42	104	129	140	158	175	171	121	56	31	34
	Эм	285	17	23	3	7	17	30	22	16	33	34	37	28	2	2	14
	Бүгд	1534	35	57	20	26	59	134	151	156	191	209	208	149	58	33	48
Хоол шингээх эрхтний өвчин	Эр	433	9	5	1	1	2	2	9	19	43	51	57	57	29	22	126
	Эм	313	3	0	0	1	0	4	4	9	9	23	28	28	30	34	140
	Бүгд	746	12	5	1	2	2	6	13	28	52	74	85	85	59	56	266
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Эр	180	58	14	2	4	2	1	1	6	7	5	3	12	9	13	43
	Эм	153	59	15	3	1	0	2	2	2	1	3	4	2	6	2	51
	Бүгд	333	117	29	5	5	2	3	3	8	8	8	7	14	15	15	94
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Эр	93	14	6	5	5	6	1	8	3	5	4	5	7	3	3	18
	Эм	60	9	3	3	3	0	3	2	1	3	3	3	1	1	4	21
	Бүгд	153	23	9	8	8	6	4	10	4	8	7	8	8	4	7	39
Шээс бэлгэсийн тогтолцооны өвчин	Эр	52	0	0	0	0	0	3	5	2	2	3	4	7	4	4	18
	Эм	43	0	0	0	0	0	2	2	4	1	2	4	5	2	1	20
	Бүгд	95	0	0	0	0	0	5	7	6	3	5	8	12	6	5	38
Халдварт ба шимэгчт зарим өвчин	Эр	116	5	2	0	0	1	10	6	9	9	22	21	11	5	4	11
	Эм	62	5	3	0	0	2	5	8	8	4	4	5	6	3	2	7
	Бүгд	178	10	5	0	0	3	15	14	17	13	26	26	17	8	6	18
Төрөх тойрны (перинатал) үед үүсэх зарим өвг	Эр	174	174	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Эм	135	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Бүгд	309	309	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дотоод шүүрэл тэжээлийн ба бодисын солилцооны өвчнүүд	Эр	39	0	0	0	0	1	0	0	3	6	1	5	10	4	3	6
	Эм	44	2	1	0	1	1	1	1	2	2	4	1	7	4	4	13
	Бүгд	83	2	1	0	1	2	1	1	5	8	5	6	17	8	7	19

**Аймаг, хотын нэгдсэн эмнэлгийн нас баралт оношийн зөрөө
/2012 оны хагас жилийн байдлаар/**

№	Аймгууд	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгийн нас баралт	Үүнээс: амьгүй нас баралт	НЭ-ийн задлан шинжилгээ		Задлан шинжилгээний онош зөрөө
				Эмгэг судлалын	Шүүх эмнэлгийн	
1	Архангай	31	2	21	3	1
2	Баян-Өлгий	55	19	1	0	1
3	Баянхонгор	51	3	32	0	1
4	Булган	16	2	1	2	0
5	Говь-Алтай	19	5	8	0	1
7	Говьсүмбэр	5	1	3	0	0
8	Дархан-Уул	53	1	29	8	2
9	Дорноговь	22	1	16	2	1
10	Дорнод	70	7	35	5	0
11	Дундговь	13	1	5	0	0
12	Завхан	38	8	12	2	1
13	Орхон	66	3	45	9	1
14	Өвөрхангай	45	4	22	1	2
15	Өмнөговь	21	2	18	0	1
16	Сүхбаатар	18	2	12	0	0
17	Сэлэнгэ	19	3	8	1	0
18	Төв	9	0	8	0	0
19	Увс	29	9	16	4	0
20	Ховд	42	15	9	0	0
21	Хөвсгөл	65	7	48	1	1
22	Хэнтий	28	7	15	0	2
23	Аймгийн дүн	715	102	364	38	15
24	Улаанбаатар	1067	105	656	143	41
25	Улсын дүн	1782	207	1020	181	56

БҮЛЭГ VII. ЛАБОРАТОРИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

ЭМТ-20 1.22. Лабо­ра­то­рийн үйл ажил­ла­гааны тайлан
2012 оны 2-р улирлын байдлаар

Аймаг	Эр	Химийн паталогийн												Ангиомын паталогийн		
		Паталогийн						Химийн паталогийн						Ангиомын паталогийн		
		Цусны дэвсгэрийн танилчилгаа	Цусны бүлэгний танилчилгаа	Цусны бүлгийн групп	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний	Биеийн хүнсний хүнсний
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Архангай	1	1000	5212	0	42	4110	4672	0	0	0	1940	528	0	0	8807	0
Баян-Өлгий	2	4207	200	450	0	1849	450	0	1079	0	50	0	20	0	2018	0
Баянхонгор	3	50	0	0	0	1200	0	0	0	0	124	1037	149	0	602	602
Булган	4	2400	0	0	3	1000	1170	0	0	0	1117	0	109	10	175	109
Говь-Алтай	5	1202	315	0	19	1070	5200	0	0	0	1004	1901	53	0	2700	191
Говьсүмбэр	6	4700	0	0	802	5002	305	0	0	0	0	100	0	0	502	0
Дархан-Уул	7	12047	142	0	1001	12120	1022	0	0	0	1002	2274	452	201	100	202
Дорноговь	8	5004	120	0	1000	17007	2572	0	0	0	2004	227	1371	2700	4973	207
Дундговь	9	11002	0	0	100	22100	2000	0	0	0	11004	2207	2000	0	11000	1100
Дундговь	10	2000	0	0	0	2100	102	0	0	0	100	207	0	0	500	0
Завхан	11	3143	200	0	420	3100	1370	0	0	0	1000	0	0	0	1473	10
Орхон	12	4000	5002	0	0	20004	500	0	0	0	0	120	0	0	0	0
Өвөрхангай	13	4973	150	0	102	22014	1002	24	0	0	1010	0	490	0	2013	242
Өмнөговь	14	3000	402	0	0	24701	4000	0	0	0	2000	4212	2014	0	4241	2000
Сүхбаатар	15	5020	0	0	0	2111	0	0	0	0	100	200	44	0	10407	0
Сэлэнгэ	16	110	0	242	10004	0	0	0	0	0	2041	91	0	0	0	100
Төв	17	5200	510	0	201	15740	2437	0	0	0	5000	315	0	0	213	200
Увс	18	2700	50	0	0	12000	2122	0	0	0	100	200	0	0	0	502
Ховд	19	5000	0	0	104	2000	1001	0	0	0	242	1040	140	0	0	0
Хөвсгөл	20	24700	500	0	0	2400	2000	0	0	0	2004	0	140	0	11040	0
Хэнтий	21	4002	140	0	0	10002	400	0	0	0	1000	115	1100	0	0	142
Хэнтийн агн	22	20000	1070	0	2000	22000	3000	0	0	0	2072	1042	300	202	3000	3000
Увс-Ховд	23	10101	4400	200	10002	20100	20002	100	0	0	10100	1400	200	200	4010	4000
Увс-Ховд агн	24	30000	4477	474	3000	40700	10000	100	0	0	3072	1400	200	200	4010	4000

ЭМТ-20 1.22. Лабораторийн үйл ажиллагааны тайлан (мнб); лa тoрт /
2012 оны 2-р улирлын байдлаар/

Аймаг	№	Хүн амын гэгээнтэн												Хүн амын гэгээнтэн			
		Гэгээнтэн				Классификация								Микроорганизм			
		Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт	Урьдчилсан тестлэлт
Архангай	1	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Баян-Өлгий	2	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Баянхонгор	3	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Булган	4	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Говь-Алтай	5	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Говьсүмбэр	6	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Дархан-Уул	7	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Дорноговь	8	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Дундговь	9	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Дундговь	10	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Завхан	11	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Орхон	12	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Өмнөговь	13	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Өмнөговь	14	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Сүхбаатар	15	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Сэлэнгэ	16	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Төв	17	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Увс	18	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ховд	19	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Хэнтий	20	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Хэнтий	21	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Хэнтий	22	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Хэнтий	23	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Хэнтий	24	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ЭМТ-201.22. Лабораторийн үйл ажиллагааны тайлан /Стационарт/
/2012 оны 2-р улирлын байдлаар/

Аймаг	м/д	Химийн паталог														Анатомийн паталог						
		Гематологи				Клиникийн хими						Микробиологи				Эсийн шинжилгээ		Амьд эдийн шинжилгээ	Иммуногистологи			
		Цусны бүлгэн	Смear	Иммуногематологи	Шээсний шинжилгээ	Биологийн шингэн	Биохими	Иммунохими	Радиохими	Молекулын биологи	Эрүүл зүйн хими	Бактериологи	Вирсологи	Паразитологи	Стал биетэн					Эрүүл зүйн бактериологи		
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	Архангай	1	5723	2844	0	42	925	0	3538	1186	0	0	0	340	226	0	0	90	0	0	7	0
	Баян-Өлгий	2	1672	205	60	0	320	105	786	90	0	372	0	210	0	11	0	643	0	5	15	0
	Баянхонгор	3	18	0	0	0	1519	0	1925	0	0	0	0	290	244	16	0	1	330	0	0	0
	Булган	4	1421	0	0	9	774	53	5130	341	0	0	0	266	0	0	0	76	188	30	0	0
	Говь-Алтай	5	2898	835	0	19	1278	265	6153	1150	0	0	0	323	157	3	0	97	131	0	245	0
	Говьсүмбэр	6	1370	0	0	81	507	1	1595	141	0	0	0	0	16	0	0	9	0	0	0	0
	Дархан-Уул	7	7718	17	0	475	4110	674	7974	22	0	0	0	364	170	4	0	2	203	0	246	0
	Дорноговь	8	1123	29	16	118	777	6	2306	130	0	0	0	1203	80	6	220	350	1007	0	404	0
	Дорнод	9	6107	0	0	783	3928	48	8698	337	0	0	0	2076	356	27	0	407	0	3	643	0
	Дундговь	10	1022	0	0	0	660	17	986	50	0	0	0	43	75	0	0	0	0	0	0	0
	Завхан	11	1216	123	0	125	6565	0	1142	670	0	0	0	516	0	0	0	495	65	0	0	0
	Орхон	12	2306	2424	0	0	2966	76	10370	66	0	0	0	0	122	0	0	0	0	0	0	0
	Өвөрхангай	13	1808	0	0	102	1433	41	7452	1820	0	0	0	415	0	15	0	589	289	53	258	0
	Өмнөговь	14	2450	462	0	0	1120	0	8251	1752	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Сүхбаатар	15	1843	0	0	0	1817	0	711	0	0	0	0	210	70	1	0	0	0	0	0	0
	Сэлэнгэ	16	63	0	0	5516	9	4154	0	0	0	0	0	1173	31	0	0	0	25	0	0	0
	Төв	17	1220	211	0	251	712	39	4120	364	0	0	0	896	18	0	0	845	0	0	465	178
	Увс	18	1391	13	0	0	391	105	4040	123	0	0	0	153	21	0	0	0	301	0	288	0
	Ховд	19	1013	0	0	0	225	0	424	295	0	0	0	90	152	12	0	0	30	0	0	0
	Хөвсгөл	20	30438	92	0	0	5407	0	923	286	0	0	0	178	0	0	0	300	0	379	17	0
	Хэнтий	21	1600	21	0	0	828	11	2952	323	0	0	0	220	125	37	0	0	142	0	0	0
	Аймгийн дүн	22	74420	7276	76	7521	36271	5595	79476	9146	0	372	0	8966	1863	132	220	3904	2711	470	2588	178
	Улаанбаатар	23	64131	18303	131	3587	46207	714	124347	15563	220	38	0	20868	5717	72	0	5448	866	0	5818	7
Улсын дүн	24	138551	25579	207	11108	82478	6309	203823	24709	220	410	0	29834	7580	204	220	9352	3577	470	8406	185	

**ХДХВ, тэмбүүгийн шинжилгээний үзүүлэлт
/2012 оны 2-р улирлын байдлаар/**

Аймгийн нэр	№	Шинжилгээнд хамрагдсан хүний тоо	Хийгдсэн шинжилгээний тоо	ХДХВ/Түргэвчилсэн сорил	Тэмбүү			
					Түргэвчилсэн сорил	RPR		TPHA
						Шинжилгээний тоо	Зэрэг	
A	B	1	2	4	5	6	7	8
Архангай	1	0	0	0	0	0	0	0
Баян-Өлгий	2	1598	1673	1673	0	0	0	0
Баянхонгор	3	2471	2471	2391	0	0	0	0
Булган	4	597	687	314	192	444	100	74
Говь-Алтай	5	997	1713	980	69	554	13	93
Говьсүмбэр	6	357	494	494	0	494	27	29
Дархан-Уул	7	1262	1262	56	0	22	1	483
Дорноговь	8	1620	2655	1620	1620	2655	115	247
Дорнод	9	3406	1688	1688	0	1718	421	395
Дундговь	10	0	0	328	328	328	0	328
Завхан	11	1478	3779	1478	430	1478	20	115
Орхон	12	3914	20863	1256	0	286	227	561
Өвөрхангай	13	2319	0	2319	0	0	0	0
Өмнөговь	14	1868	2490	1868	0	0	0	0
Сүхбаатар	15	6467	6467	6467	0	5208	429	438
Сэлэнгэ	16	4809	0	1328	0	2136	85	173
Төв	17	979	979	979	116	1507	71	41
Увс	18	1374	852	852	0	852	13	37
Ховд	19	910	910	910	150	760	20	186
Хөвсгөл	20	1563	8137	1563	0	2062	0	364
Хэнтий	21	989	989	30	989	1141	73	104
Аймгийн дүн	22	38978	58109	28594	3894	21645	1615	3668
Улаанбаатар	23	48791	57605	15044	4292	34249	2864	4228
Улсын дүн	24	87769	115714	44438	8186	55894	4479	7896
								4345

**Сүрьеэгийн лабораториудын түрхэц эерэгийн илрүүлэлтийн хувь,
/2012 он 2-р улиралын байдлаар/**

№	Нэрс	Нийт оношлогооны өвчтөн	Нийт оношло гооны түрхэц эерэг өвчтөн	Илрүүлэлтийн хувь
	А	1	2	3
1	Архангай	72	10	13.89
2	Баян-Өлгий	46	3	6.52
3	Баянхонгор	267	6	2.25
4	Булган	154	11	7.14
5	Говь-Алтай	62	5	8.06
6	Говьсүмбэр	32	2	6.25
7	Дархан-Уул	372	55	14.78
8	Дорноговь	93	10	10.75
9	Дорнод	305	27	8.85
10	Дундговь	37	0	0.00
11	Завхан	53	3	5.66
12	Орхон	463	19	4.10
13	Өвөрхангай	70	7	10.00
14	Өмнөговь	42	0	0.00
15	Сүхбаатар	169	10	5.92
16	Сэлэнгэ	166	28	16.87
17	Төв	124	11	8.87
18	Увс	64	6	9.38
19	Ховд	102	1	0.98
20	Хөвсгөл	387	13	3.36
21	Хэнтий	80	18	22.50
22	Аймгийн дүн	3160	245	7.75
23	Улаанбаатар	3960	562	14.2
24	Улсын дүн	7120	807	11.33

“Ногоон жор” аргачилал

Ямар ч эм хэрэглэхгүйгээр өөрийн зан үйл, амьдралын хэв маягаа өөрчлөх замаар дээрх өвчнүүдийг эмчлэх боломжтой байдаг. Тухайлбал. Зөв зохистой хооллон идэвхтэй хөдөлгөөний тусламжтай эрүүлжих аргын нэг нь “Ногоон жор” арга юм.

Вандуйтай улаан лоолийн салат

Найрлага:

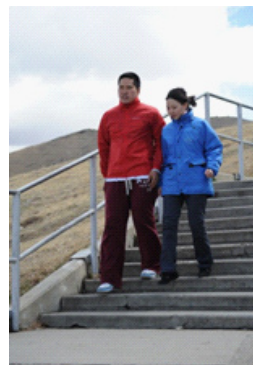
№	Хүнсний бүтээгдэхүүний нэр	Жин /гр-аар/			Шимт бодис /гр-аар/			Илчлэг /ккал/
		Бохир жин	Цэвэр жин	Нэгж хэмжээ	Уураг	Өөх тос	Нүүрс ус	
1	Вандуй	10	10	0.25	2	1.25		18.7
2	Улаан лооль	135	120	1			12	50
3	Ургамлын тос	5	5	1		5		45
4	Далайн замаг		10					
5	Гарц		140		2	6.25	12	114

Бэлтгэх арга:

Улаан лоолийн хальсыг авч сармис хэлбэртэй хэрчинэ. Лаазалсан бус хальстай вандуйг угааж чанана. Шөлний далайн замгийг усанд дэвтээж чанана. Гаргаж аваад хэрчин дээрхийг хольж ургамлын тосоор амтална.

ИДЭВХТЭЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ЖОР

Хөдөлгөөний алхалтаас эхэл

Бүх хөдөлгөөнийг биед тустай гэдэг. Тэгэхдээ өдөр тутмын бидний амьдралын хэрэгцээний хөдөлгөөн болон бидний бие мах бодын үндсэн хөдөлгөөн болох алхах гүйх босох суух шатаар өгсөх хөдөлгөөнүүдийг хийнэ.

Гүйлт:

Хөдөлгөөний нэг үндсэн хэсэгт шогшоо гүйлт орно. Гүйх нь хүний биеийн бүх булчин шөрмөс эд эс хөдөлж эсийн хоорондох хаягдал шаарыг зайлуулах сайн аргад ордог. Гүйлт биеийн жинг хасаж бие мах бодын уургийн бүтцийг задалж хүнийг залуужуулан хөгшрөлтийн явцыг удаашруулдаг. Гүйлтийг өөрийн нас хүйс бие мах бодийн онцлогт тохируулан хийнэ. Анх эхэлж гүйж байгаа хүмүүс гүйх, алхах, шогшихыг хослуулан эрэмбэтэй дэс дараатай гүйх хэрэгтэй. Даралт иххэй зүрхний хэм алдагдсан үед гүйхийг хориглоно.